

Куточок України в Італії

3

«Нива» зіграла два поєдинки

6

Ікона Матері Божої Зарваницької у храмах УГКЦ

Від понеділка М'ясопусного тижня аж до закінчення Великого посту у всіх парафіях міста Тернополя триватиме неустання молитва до Пресвятої Богородиці, прославленої в Зарваницькій чудотворній іконі (ця святиня перебуватиме по два дні у кожній парафіяльній спільноті).

ченика Димитрія (вул. Микулинецька бічна, 14); 23-24 лютого - храм Успіння Пресвятої Богородиці (вул. Острозького, 55); 25-26 лютого - храм свв. Новомучеників українського народу (вул. Шкільна, 2А); 27-28 лютого - храм св. пророка Іллі (вул. Бродівська, 50 6); 1-2 березня - храм свв. Володимира і Ольги (вул. Орлика, 1А); 3-4 березня - храм Перенесення мощей св. Миколая (вул. Карпенка, 46); 5-6 березня - храм святої Софії Премудрості Божої (вул. Кривоноса, 2В); 7-8 березня - храм святого священномученика Йосафата (вул. Лучаковского, 5Г); 9-10 березня - храм святого Пантелеймона (вул. Бережанська, 3А); 11-12 березня - храм святих Бориса і Гліба (вул. Золотогірська); 13-14 березня - храм Покрови Пресвятої Богородиці (вул. Агрономічна, 2, Кутківці); 15-16 березня - храм Переображення Господнього (вул. Мирна, 38, Пронятин); 17-18 березня - храм святого Василя Великого (вул. Новий Світ, 14).

9 786177 229819

плюс Тернопільщина

№7 (525), середа
19 лютого 2025 року

Незалежна громадсько-політична газета

8 сторінок

Свобода

Слава Україні! Героям Слава!

Чому ціни зростають швидше, ніж очікувалося?

У Національному банку України визнали, що інфляція зростає швидше, ніж прогнозували. У січні її темпи сягнули 12,9% у річному вимірі. Чому це відбувається, і які прогнози регулятор має на решту року - дізнався Центр громадського моніторингу та контролю.

Причини інфляції

Основними причинами інфляції Національний банк називає такі фактори: суттєвіше, ніж очікувалося, зростання адміністративно регульованих цін на товари і послуги, швидше збільшення вартості ринкових послуг, податкові та регуляторні зміни. Також Національний банк нагадує, що причиною збільшення цін стало зростання виробничих витрат, зокрема, підвищення вартості електроенергії та витрат на заробітну плату. Втім ці фактори раніше враховували у прогнозах, і фінансисти заздалегідь попереджали про зростання інфляції на початку року. Тоді причинами називали підвищення витрат і обмежену пропозицію продовольства через гірші минулорічні врожаї.

Що подорожчало найбільше

Серед низки товарів, подорожчаня яких фіксують і Нацбанк, і гаманці українців, є продукти харчування. Наприклад, ціни на борошно та крупи зросли через ефект низьких минулорічних врожаїв. А от свинина, курятина й цукор здорожчали через наближення до цін країн-торговельних партнерів на тлі стійкого експорту.

На вартість оброблених продовольчих товарів вплинули витрати підприємств на електроенергію, оплату праці і логістику. Зокрема, йдеться про збільшення вартості хліба, м'ясопродуктів та олії.

Вартість непродовольчих товарів зросла і через коливання курсу валют. А от здорожчання виробничих витрат призвело до підвищення цін на одразу кілька категорій: на послуги та фармацевтичні препарати. Ціни на алкоголь і тютюн зросли через коригування вартості та очікуване підвищення акцизів.

Причин для подорожчання пального кілька: зростання вартості сировини, логістичні проблеми через сезонні шторми у Чорному морі на початку року та підвищення акцизів.

Чи здешевшали якісь товари

Деякі товари навіть подешевшали. Насамперед, під час рекордно теплого січня виросла пропозиція яєць і молока, це дало змогу трохи стримати ціни. Також через більшу пропозицію на ринку вдалося зменшити вартість кисломолочної продукції та вершкового масла.

У звіті Нацбанку йдеться, що ціни на взуття та одяг виявилися навіть меншими, ніж торік. А попри подорожчання пального, суттєвіше зростання цін на бензин стримала конкуренція між мережами АЗС.

Коли сповільниться інфляція

Інфляція зростатиме ще певний час. У макропрогнозі Нацбанку йдеться, що процес триватиме протягом перших місяців 2025. Водночас у другій половині року Нацбанк прогнозує стабільне зниження інфляції. Посприяли цьому мають валютна політика держави, здешевшення продовольства після надходження нового врожаю, зуження фіскального дефіциту, а також помірний зовнішній ціновий тиск.

Крик мовчання

Про що мовчиш, розстріляний Майдане? Про тих, кого востаннє пеленав, Чи про мерзоту підлу, невблаганну?.. Мій сотнику, їх Бог ще не скарав. Не щит бруківки, а стосила зброя, Не каменючя, - гнів терпкий людей... Твій крик мовчання вперто за собою Прозрілий і словесних поведе. **Володимир Кравчук**

Пам'яті Небесної сотні

Небесна сотня і Тернопільщина

Тарас Слободян народився 10 грудня 1982 року. Проживав у Тернополі, працював у Тернопільському національному економічному університеті. Під час заворушень у Києві хлопець перебував на Майдані, проте потім безслідно зник. Точної дати смерті встановити не вдалося. Відомо лише, що це сталося в грудні 2013 року. Його закатоване тіло знайшли аж у березні 2014-го в лісі на Сумщині.

Василь Мойсей народився 27 березня 1992 р. в с. Зубрець Буцацького району. Навчався в університеті розвитку людини "Україна" на факультеті соціальних комунікацій і реабілітації у Луцьку. Вранці 20 лютого 2014 року на Майдані у Києві отримав поранення грудної клітки від кулі снайпера. Не врятував хлопця й цивільний броньжикет - від отриманих травм Василь помер у лікарні.

Ігор Костенко народився 31 грудня 1991 р. в с. Зубрець Буцацького району. Навчаючись на географічному факультеті Львівського національного університету ім. І. Франка за спеціальністю "менеджмент організацій", розпочав журналістську діяльність. Був активним дописувачем Вікіпедії. За два з половиною роки написав понад 280 статей та здійснив понад 1600 редагувань. Загинув вранці 20 лютого 2014 року на Майдані у Києві.

Василь Аксенин народився 4 лютого 1962 р. в с. Литячі Заліщицького району. Після закінчення місцевої школи переїхав до Чернівців, де закінчив Чернівецький комерційний технікум. За спогадами рідних і друзів, чоловік дуже любив птахів. "Із його рук усе мало дар вижити й вирости", - згадувала дружина. І якщо хтось зі знайомих знаходив поранену пташку, приносив її у дім Аксениних.

Згодом на одній із пам'ятних дошок, установлених на честь Героя Небесної сотні, напишуть: "Він рятував Україну, як поранену пташку".

Василь Аксенин отримав важке вогнепальне поранення - було пробито черевну порожнину та пошкоджено тазостегнову кістку. Урятувати Василя Аксенина медикам не вдалося, він помер 12 березня 2014 року.

Устим Голоднюк, 19-річний юнак зі Збаражя, під час розгону студентів у ніч на 30 листопада стояв на першій лінії оборони і намагався не пустити силовиків на стелу. Разом з хлопцями Устим зробив коридор, яким з оточення "Беркуту" вийшли дівчата. Залишаючись на місці до останнього, отримав поранення. Та тільки-но рани зажили, знову поїхав на Майдан. 20 лютого на вулиці Інститутській хлопець вбив снайпер. Останнє, що Устим написав на сторінці в соцмережі: "Рабів до раю не пускають!"

Герої не вмирають!

«Людина року-2024»

У неділю у Збаразькому замку відбулося нагородження знакових особистостей нашого краю. Конкурс "Людина року-2024" організатори провели уже двадцять четвертий раз.

За цей час його лауреатами стали майже 300 людей різного віку, різних спеціальностей та життєвих пріоритетів. Цьогоріч нагороду отримали 11 кращих синів та дочок Тернополілля.

Тішити, що переважна більшість нагороджених - це наші відважні захисники, волонтери, які активно допомагають фронту, а також медики, що повертають зраних бійців до життя.

Голова журі конкурсу Олег Караванський розповів, що провести такий захід у час війни, з одного боку, приємно, а з іншого - відповідально, адже його організатори розуміють, що свято затьмарює війна. Але, на його переконання, і у такий складний час треба відзначити тих, хто живе і працює заради України, бореться за її волю, забезпечує духовний фронт.

Добрі слова про лауреатів супроводжували відео. Про кожного лауреата конкурсу "Людина року-2024" щиро говорили ті, хто завітав на імпрезу до Збаразького замку.

Урочини, які провів громадський діяч, поет, науковець, викладач Олег Герман, розпочали з хвилини мовчання, вшановуючи пам'ять тих, хто загинув за Україну.

Компетентне журі конкурсу "Людина року-2024", яке понад 10 останніх років очолює відома у нашому краї людина, заслужений працівник промисловості України, громадський діяч, меценат Олег Іванович Караванський, визначили з людьми, що стали гордістю нашого Тернополілля. Зокрема, це - учасники російсько-української війни, інспектор служби "102" ГУНП у Тернопільській області Назар Вікторовський та чортківчанин Олег Дубовий, радник Чортківського міського голови, голова громадської організації людей з інвалідністю "Вікторія" Іван Космина, вдова Героя України полковника Сергія Лі з Кременецької ОТГ Людмила Лі. Лікарі та волонтери - завідувач нейрореабілітаційного відділення обласної психоневрологічної лікарні, волонтерка Любов Бочан, доцентка кафедри дитячих хвороб з дитячої хірургії Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, голова Тернопільського осередку ГО "Медичний майдан", волонтерка Тамара Воронцова, завідувач травматологічного відділення Чортківської центральної міської лікарні Андрій Нагірний, голова благодійного фонду "Промінь сонця", волонтерка Олена Мудра, митрофорний протоієрей, синкел у справах мирян Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ Іван Говера, співачка, бандуристка, член товариства зв'язків з українцями за межами України "Україна - світ", волонтерка Олена Марунак-Гайдичук. А також директор ТОВ "Агро-Рось" з села Качанівка Тернопільського району Олександр Самсоненко, що вирощує для України хліб, допомагає фронту власною продукцією, створює робочі місця, сплачує податки.

Особливо добрих слів пошанівку, вдячності за наближення перемоги заслужили на урочинах учасники бойових дій. Війна додала роботи і медикам, сотням воїнів вони подарували друге життя, багатьох поранених бійців поставили на ноги після поранень, контузій, складних операційних втручань. На духовному фронті працюють духовники та капелани.

На переконання членів журі конкурсу, переможців цьогоріч - 11, але їх могло бути значно більше, адже тих, хто сьогодні самовіддано та жертвовно тримає свій фронт - бойовий, медичний, волонтерський, духовний - тисячі, кращ з них, а це цьогорічні лауреати обласного конкурсу "Людина року" довели це своїми вчинками, щоденними зусиллями задля перемоги над ворогом та збереження вільної і незалежної України.

Галина ВАНДЗЕЛЯ

Допоможи захиснику - донать кров на ЗСУ!

Тернопільський обласний центр служби крові. Тернопіль, вул. Клінічна, 8, тел. 0 (352) 52-52-12, 0 (66) 121-40-73

Погода

19 лютого

похмуро, без опадів. Вітер південно-східний, 2-5 м/сек. Температура повітря вночі 6, вдень 2 градуси морозу. Атмосферний тиск 744-742 мм рт. ст. Схід сонця - 7.19, захід сонця - 17.43. Тривалість дня - 10.24.

20 лютого

мінлива хмарність, без опадів. Вітер змінних напрямків, 3-4 м/сек. Температура повітря вночі 5, вдень 2 градуси морозу. Атмосферний тиск 746-744 мм рт. ст. Схід сонця - 7.17, захід сонця - 17.45. Тривалість дня - 10.28.

Війна в Україні за тиждень

Огляд основних подій, які стосуються
воєнних дій в Україні, з 10 по 16 лютого

БОЙОВІ ДІЇ

Головнокомандувач ЗСУ Сирський відвідав бойові частини на Сумському напрямку і сказав, що на сьогодні Україна має власну зону безпеки на території РФ і утримує близько пів тисячі кв. км у Курській області.

Головом Сирський повідомив, що загальні втрати російських військ у Курській області перевищили 48 тис. осіб.

Сили оборони України вибили окупантів із с. Піщане за три кілометри від Покровська. Це вдалось завдяки ефективній співпраці підрозділів безпілотних систем та штурмовиків.

Сили оборони відновили положення відразу у двох місцях на Покровському відтинку — зачищено промзону у Водяному Другому та відкинуто противника з частини н.п. Даченське. Натомість окупанти закріплюються на перехресті траси Покровськ-Костянтинівка, що біля Малинівки.

Воїни 82-ї окремої десантно-штурмової Буковинської бригади ЗСУ успішно провели наступальні дії в Курській області РФ, були зайняті нові рубежі та значно покращено тактичне положення.

В Україні припинили формувати нові бригади, основні зусилля зараз будуть зосереджені на доукомплектуванні наявних підрозділів.

Частина солдатів КНДР відвели з передової у Курській області Росії, а частина продовжує ходити у штурми. Тих, хто вижив, ще раз навчають і відправляють на передову.

Бійці батальйону безпілотних систем VORON вивісили український прапор над шахтою «Центральна» у Торечку, яка є найдавнішою із шахт не лише в Торечку, а й на Донбасі та в Україні загалом.

Окупатійні війська накопичують сили для здійснення штурмів у районі Часового Яру на Донеччині.

Бійці 63-ї окремої механізованої бригади підрозділу «Сталеві леви» за допомогою БПЛА вистежили і знищили у лісах на Лиманському напрямку рідкісний російський корабельний бомбомет «Смерч-2».

Воїни 61-ї окремої механізованої Степової бригади зупинили атаку російських військ у Курській області.

Російські окупанти просунулись на захід від Курахового — під Шевченком, в Андріївці та Даньому. DeepState писали, що противник нарощує сили навколо Андріївки і продовжує її поглинати. Проте, зазначили вони, війська РФ зазнають тут великих втрат.

Штурмові групи російської армії атакували українські позиції в районі с. Кам'янське Запорізької області, де пролягав маршрут, яким мали проходити технічні експерти Міжнародного агентства за атомної енергії для ротації на тимчасово захопленій Запорізькій АЕС.

Ворог намагається обійти Покровськ з півдня до південного заходу, щоб перерізати ті шляхи, які від нього йдуть і щоб залишити українські війська без постачання. Росіяни не йдуть в саме місто, а тримають певну санітарну зону навколо Покровська.

На Покровському напрямку десантники 25-ї окремої повітрянодесантної Січеславської бригади ДШВ ЗСУ взяли в полон дев'ятьох росіян.

Українські захисники відбили спробу ворожого штурму біля селища Велика Новосілка Донецької області.

АТАКИ ПО РОСІЇ

Дрони атакували Афіпський нафтопереробний завод у Краснодарському краї, який є важливим елементом військової інфраструктури Росії.

У російському м. Смоленськ було атаковано завод ТОВ «ПОЛІМІКС», раніше відомий як Смоленський автоагрегатний завод, що має потужну виробничу базу, зокрема механіко-збірне, заготівельне, термічне, інструментальне та ливарне виробництва.

Підрозділи Сил безпілотних систем ЗСУ, ГУР МОУ, Сил спеціальних операцій ЗСУ у взаємодії з іншими складовими Сил оборони уразили Саратовський нафтопереробний завод. Підтверджено влучання. На об'єкті виникла пожежа.

Дрони СБУ повторно уразили нафтоперекачувальну станцію «Андреполь», яка є важливою складовою Балтійської трубопроводної системи-2. Перекачування нафти станцією було тимчасово припинено.

Генеральний штаб ЗСУ підтвердив ураження Повітряними силами ЗСУ опорного пункту росіян поблизу с. Єлизаветівка Курської області, з якого запускали дрони для атак у Сумській області.

У м. Долгопрудний Московської області в результаті вибуху знищені два новітні радіолокаційні комплекси «Валдай», призначені для цілодобового автоматичного виявлення безпілотників і протидії їм.

У Міноборони одним із основних завдань на рік назвали виробництво далекобійного озброєння.

ТИЖДЕНЬ У ЦИФРАХ

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят

Літературний редактор Наталія Гавришко

Редактор відділу Галина Вандзелак

Бухгалтерія Галина П'ятицька

Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекс видання: 40184.

Е-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: **Р30-02865**

Рішення Набрани України з питань телебачення і радіомовлення №571 від 29.02.2024 р.

46008, м. Тернопіль, вул. Торговиця,11, ТОВ «Редакція газети «Свобода»

р/р UA863003350000000026000624332 в АТ «Райффайзен Банк» м.Київ, МФО 300335, код 21157527

Журналісти: тел. 0 (352) 23-55-02

Реклама: тел. 0 (68) 932-29-05

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua. Замовлення № 214. Тижневий тираж 10120

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

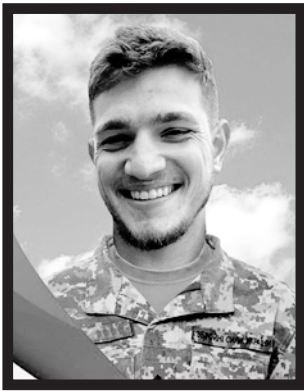
Події. Факти

Герої не вмирають!

«...Синочок, мій синочок..., кровиночка моя...»

Загинув у день свого народження

12 лютого жителі Зборівської та Бродівської громад віддали останню шану військовослужбовцю, лейтенанту ЗСУ, уродженцю с. Перепельники Зборівської громади, мешканцю Бродів **Дмитру Олексійовичу УСТИНОВУ** (15. 01. 2003 р.н.), який загинув на Запорізькому напрямку 14 січня за декілька годин до свого дня народження...

Світлої пам'яті Дмитро з дитинства був захисником і опорою для матері. Після закінчення 9 класу навчався у Львівському ліцеї ім. Героїв Крут, опісля поступив в Національну академію сухопутних військ ім. Гетьмана Петра Сагайдачного. Свій професійний шлях продовжив у Головному управлінні розвідки Міністерства оборони України. Молодий юнак був відважним воїном, навіть після важкого поранення знову повернувся у стрій до побратимів.

Його мати Ольга Гнатишин у соцмережі написала: "Сьогодні моєю кровиночку, мого синочка, ще такого молодого, а вже Героя, на двадцять дев'ятий день після загибелі привезуть до дому... Твоєму татові вдалося вийти з того пекла, а ти не зміг. Ти допомагав та рятував побратимів, а сам залишився на полі бою і не допоміг собі... Серце розривається, розум не сприймає і беззупинно бореться зі свідомістю, а думки переплітаються у величезний клубок. Чому, чому саме мій хлопчик, чому так рано, чим він завинив? Синочок, кровиночка моя...".

Молодий воїн залишив у вічному смутку батьків та двох братів... Поховали захисника на Пантеоні Героїв у Бродях. За виняткову хоробрість та самопожертву Головне управління розвідки МОУ по смертно нагородило його медаллю "За бойові заслуги", яку передали матері. За життя військовий також отримав відзнаку "Лицарський хрест".

Щиро співчуваємо рідним, близьким, побратимам Дмитра... Вічна шана, честь і пам'ять Герою!

Безжалісна війна забирає цвіт нації...

12 лютого жителі Чортківської громади віддали останню шану командирі аеромобільного взводу 77-ї окремої аеромобільної Наддніпрянської бригади військового з'єднання десантно-штурмових військ, лейтенанту ЗСУ, уродженцю Чорткова **Ігорю Богдановичу ДАНИЛИШИНУ** (8. 04. 1980 р.н.), який загинув 24 січня під час штурмових дій противника поблизу населеного пункту Лозова Ізюмського району Харківської області.

Світлої пам'яті Ігор навчався у Чортківській ЗОШ №7, Харківському національному університеті МВС. Від 2004 р. проживав й працював у Києві, де 14 червня 2023 р. був мобілізований до лав ЗСУ. Під час бойових дій отримав поранення, підлікувавшись, знову повернувся до побратимів. Більше тижня він вважався зниклим безвісти...

Про похорон Героя написала завідувача відділу редакції газети "Голос народу" Тетяна Лякуш: "...Он-ім'я стояв батько воїна Богдан; здавалося, усі слюзи виплакали за сином мати Марія, за братом сестра Галина. Зраненою горлицею припадала до труни посивіла, ледь-ледь чутно побиваючись: "Сину мій, синочку... Ігорчику...". Подалі від людей, на стежині батьківської хати, наче окам'янілий, стояв військовик - молодший брат Ігоря Петро... Німотно хилилася до рідної кровиночки - синочка Назара дружина загиблого воїна Оксана. Нестерпний біль утрати захисника пронизував усіх присутніх..."

Щиро співчуваємо рідним і близьким... Вічна пам'ять і слава Герою!

Останній бій прийняв на Харківщині

12 лютого жителі Збаразької громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, кулеметника стрілецької роти, молодшого сержанта, уродженця села Гніздинче, мешканця села Болязуби **Василя Григоровича ДЗЮБИКА** (18. 08. 1974 р.н.), який загинув 7 лютого на Харківщині.

Світлої пам'яті Василь був турботливим чоловіком, батьком, дідусем, хорощим сином і братом, щирим другом, готовим завжди прийти на допомогу. Поховали захисника у с. Болязуби.

Щиро співчуваємо рідним та близьким воїна... Вічна пам'ять і шана Герою!

Назавжди 27...

12 лютого жителі Козівської громади провели останню життєвою дорогою військового, стрільця, старшого солдата Національної гвардії України, мешканця селища Козова **Сергія Зеновійовича ГРОМОВИКА** (10. 02. 1997 р. н.), який загинув 18 листопада 2024 року поблизу населеного пункту Гродівка Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Сергій закінчив Козівський ліцей №2. Боронив незалежність України від березня 2022 р., служив у Національній гвардії України, вважався зниклим безвісти, ще донедавна його розшуку-

вала сестра Христина.

Свою підтримку й опору втратила дружина, люблячого батька - чотирирічний син, турботливого брата та сина - його велика сім'я.

Поховали захисника на кладовищі у рідному селі...

Щиро співчуваємо родині та близьким... Вічна пам'ять та слава Герою!

Лікарі боролися за його життя

14 лютого жителі Підволочиської й Волочискської громад віддали останню шану військовослужбовцю, головному сержанту **Віталію Едуардовичу ВИШИНСЬКОМУ** (26. 12. 1981 р.н.), серце якого перестало битися 10 лютого в Одеській обласній лікарні після важкого поранення 18 січня під час виконання бойового завдання.

Світлої пам'яті Віталій народився у м. Волочиск, згодом сім'я переїхала до Підволочиська, де він закінчив школу, опанував фах будівельника в Підволочиському ПТУ. Коли йому було 12 років, він втратив матір. Згодом Віталій працював будівельником, у 2012 р. одружився, став батьком двох чудових синів - Михайла та Едуарда. Але подальша доля склалася несприятливо... Після розлучення він вихав на заробітки. Коли розпочалася повномасштабна війна, став до лав ЗСУ. Служив у артилерійському підрозділі, командував гарматою. У листопаді 2024 р. Віталій одружився з Ольгою із Сумщини, мріяли про спільне майбутнє... Але не судилося. Поховали воїна у Волочиск.

Щиро співчуваємо рідним і близьким... Вічна пам'ять і слава Герою!

Вже будучи пораненим, рятував побратимів...

14 лютого жителі Заліщицької громади віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю села Дунів **Юрію Васильовичу МЕЛЬНИКУ** (1982 р.н.), який загинув 8 лютого під час виконання бойового завдання у Курській області.

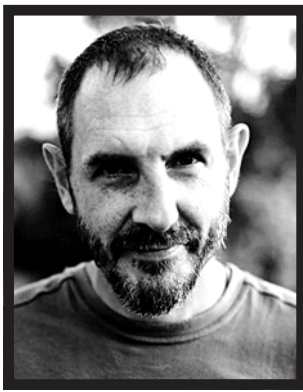

Життєвий шлях світлої пам'яті Юрія був нелегким, він рано втратив матір, тож його, молодших сестер і брата виховували дідуся з бабусею. Після закінчення місцевої школи, у 1997-2001 рр. навчався у ВСП "Заліщицький фаховий коледж ім. Є. Храпливого НУБіП України". У 2015-2016 рр. захищав Україну в АТО. Згодом був за кордоном на заробітках, а з квітня 2022 р. знову став на захист України. Брав участь у бойових діях на території Сумської, Донецької, Харківської областей. Він завжди намагався усім допомогти... Так і загинув, коли вже будучи пораненим, рятував побратимів...

Щиро співчуваємо сестрам воїна, брату, родині, близьким, побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

Засумувало тернопільське небо...

14 лютого жителі Тернопільської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, інспектора прикордонної служби **Миколу Олександровича СУМІНА** (4. 01. 1985 р.н.), серце якого перестало битися 8 лютого внаслідок захворювання в районі населеного пункту Градениці Одеської області.

Світлої пам'яті Микола пішов захищати Україну ще два роки тому, воював у багатьох гарячих точках на передовій, лише недавно його перевели на Одещину. Як згадують про воїна рідні, він був завжди усміхненим, добрим, щирим, справжнім...

Захисник залишив у вічному смутку двох синів, родину. Поховали воїна на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища.

Щиро співчуваємо рідним і близьким... Вічна та світла пам'ять Герою!

Поховали на Пантеоні Героїв

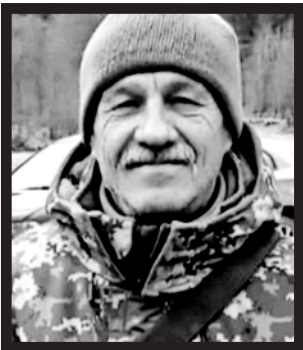
15 лютого жителі Тернопільської громади провели останньою життєвою дорогою до місця вічного спочинку військовослужбовця **Руслана Степановича ЯЦКУЛИЧА** (1971 р.н.), серце якого перестало битися 9 лютого.

Поховали воїна на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо рідним і близьким захисника...

Приєднався до Небесного легіону

15 лютого жителі Великодержавської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, інспектора Державної прикордонної служби, сержанта, мешканця села Темногайці, що на Шумщині, **Віктора Григоровича ЯНЧУКА** (1966 р.н.), серце якого перестало битися 10 лютого в селі Підсереднє Куп'янського району на Харківщині.

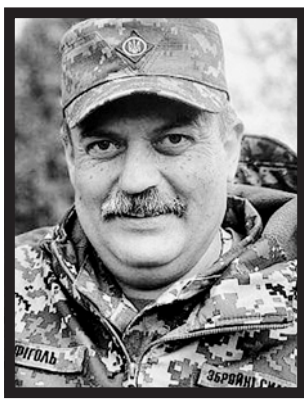

Поховали захисника у рідному селі.

Щірі співчуття рідним і близьким... Вічна пам'ять і шана Герою!

Майже три місяці вважався безвісти зниклим

16 лютого жителі Білобожницької громади віддали останню шану військовослужбовцю, старшому лейтенанту **Петру Мироновичу ФІГОЛЮ** (4. 07. 1972 р.н.), який загинув 16 листопада 2024 р. під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Кізімись Херсонської області.

Світлої пам'яті Петра призвали 22 січня 2024 р., майже три місяці він вважався безвісти зниклим, рідні жили надією, що прийде якась вітшна звістка...

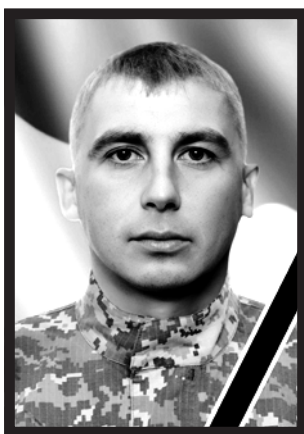
Мужний воїн залишив у вічному смутку дружину Наталю, двох доньок, сестру...

Поховали захисника на Пантеоні Героїв у Білобожниці.

Щиро співчуваємо рідним, родині та близьким... Вічна пам'ять, честь та шана Герою!..

Ще однієї матері сиві коси вкрилися чорною хустиною

15 лютого жителі Золотопотіцької громади віддали останню шану військовослужбовцю, старшому оператору взводу роботизованих платформ роти вогневої підтримки розвідувального батальйону військової частини А****, жителю села Соколів **Олегу Васильовичу ДІЛЮ** (19. 04. 1992 р.н.), який загинув 20 вересня 2024 р. біля населеного пункту Іванівське Бахмутського району Донецької області.

Сиротами залишилися діти. Поховали захисника у рідному селі. Щірі співчуття рідним, близьким друзям воїна... Вічна слава, шана і пам'ять Герою!

Був зразковим і найкращим...

17 лютого жителі Тернопільської громади провели до місця останнього спочинку військового **Олександра Владиславовича ГОРНИЦЬКОГО** (31. 10. 1981 р.н.), який загинув 12 лютого під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Шабельне Чугуївського району Харківської області.

Світлої пам'яті Олександр навчався у ЗОШ №3 Тернополя, ТНЕУ. Він став на захист України в жовтні 2023 року. Служив у прикордонних військах. Був мудрим і вдячним сином, добрим і зразковим батьком, найкращим братом, щирим племінником, кмітливим і веселим дядьком, другом...

Поховали воїна на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища.

Щиро співчуваємо сину Владиславу, братові Володимир, рідним, близьким, друзям захисника... Вічна пам'ять, честь та шана Герою!

Мама завжди чекала вісточки від сина...

18 лютого жителі Гусятинської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, солдата ЗСУ, мешканця села Коцюбиничи **Петра Вікторовича ФІЖИКА** (14. 04. 1996 р.н.), який загинув 22 січня від отриманих травм внаслідок обстрілу поблизу населеного пункту Макіївка Луганської області.

Світлої пам'яті Петро був завжди усміхненим, добрим, щирим, нікому ніколи не відмовляв у допомозі.

Захисник залишив у вічному смутку батьків, братів, племінників...

Поховали воїна у рідному селі. Щірі співчуття рідним і близьким Петра... Честь і вічна пам'ять Герою!

Загинув на Запоріжжі

18 лютого жителі Підгаєцької громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, старшого солдата, уродженця села Мирне **Володимира Олександровича АГАФОНОВА** (1990 р.н.), який загинув 12 лютого під час бойових дій у населеному пункті Малинівка Пологівського району Запорізької області.

Світлої пам'яті Володимир від 2015 р. брав участь в АТО. Після повномасштабного вторгнення він, не вагаючись, став на захист рідної країни, повернувшись із-за кордону. Був у гарячих точках, де велися запеклі бої, та Запорізький напрямок став для нього останнім...

Поховали захисника у родинному селі. Щиро співчуваємо рідним, близьким, побратимам... Вічна пам'ять і шана Герою!..

Герої не вмирають!

Народився він 20 лютого 1905 р. в селі Дермань Волинської губернії (нині - село на Рівненщині) у родині заможних селян.

У 1913 р., коли Уласові було вісім років, сім'я переїхала до с. Тілявка (нині Шумської громади Кременецького району). У 1917-1920 рр. навчався в чотирикласній вищепочатковій школі, що діяла при Дерманській Свято-Феодорівській учительській семінарії. У 1921-1925 рр. - у Кременецькій українській мішаній приватній гімназії ім. Івана Стешенка. Перед закінченням гімназії Уласа Самчука покликали до польського війська (гарнізон міста Тернова). 23 серпня 1927 р. він дезертирував із війська.

Опинився в Німеччині, де певний час навчався в університеті Бреслау (нині - Вроцлав). Згодом доля його закинула в Прагу, де були зосереджені центри української політичної й культурної еміграції.

Був учасником змагань за створення держави Карпатська Україна. У 1941 р. в складі однієї з похідних груп ОУН повернувся на Волинь (до Рівного), де був редактором газети "Волинь" до 1943 року.

Уласові Самчуку 120!

■ "Єдиному справжньому європейцеві" Уласові Самчуку - 120" - під такою назвою у відділі краєзнавчої літератури та бібліографії Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки діє книжкова виставка, присвячена 120-річчю від дня народження письменника, публіциста, редактора, громадсько-політичного діяча Уласа Самчука.

року. Проте вже в 1943 р. він був заарештований нацистами за патріотичні переконання. У 1944-1948 рр. жив у Німеччині, був одним із засновників і головою літературної організації МУР. Після переїзду до Канади (1948) був засновником ОУП "Слово" (1954).

Спадщина письменника велика і різноманітна. Його твори - не лише про рідну Волинь, Закарпаття, а й про Велику Україну, українську еміграцію. Його називають "літописцем українського простору".

Він один із найвизначніших українських письменників ХХ століття.

Зарубіжні дослідники називали його "українським Гомером", вказуючи, що він відкрив світові досі невідому Україну.

Помер 9 липня 1987 року. Похований на Українському цвинтарі святого Володимира у місті Оквілл, Канада.

На виставці представлено прижиттєві видання Уласа Самчука: романи "Юність Василя Шеремети" (Мюнхен, 1946-1947 рр.), "Чого не гоїть огонь" (Нью-Йорк, 1959 р.), та "На твердій землі" (Торонто, 1966 р.); повість "П'ять по дванадцять" (Буенос-Айрес, 1954 р.); книга спомінів

"На білому коні" (Нью-Йорк, 1965 р.).

Творчий доробок письменника донедавна на Батьківщині був під забороною. Лише за часів незалежної Української держави письменник почав повертатися на Батьківщину. Було перевидано низку його творів. Це - і трилогія "Волинь" ("Куди тече річка", "Війна і революція", "Батько і син"), яка є сімейною хронікою родини Самчуків (у трилогії - Довбенків). Письменник оповідає про своє дитинство і юність, показуючи водночас, як він та його земляки під впливом буремних подій 1914-1921 років перетворювалися з "руських людей" на українців. І роман "Марія", який вважається першим в українській літературі твором про Голодомор 1933 р., роман "Юність Василя Шеремети", трилогія "Ост": "Морозів хутір", "Темнота" і "Втеча від себе"; книги спогадів і репортажів "П'ять по дванадцять", "На твердій землі", "На білому коні", "На коні вороному", "Планета Ді-Пі", "Слідами піонерів" та ін. Лише тепер його творча спадщина доступна читачам.

На виставці є праці Петра Краюка, Сергія Синоюка, Гаврила Чернихівського, Наталії Приймас, Ігоря Фарини про творчість письменника, матеріали урочиної академії, присвяченої творчості митця, ювілейний збірник до 90-річчя від дня народження письменника.

На пошанування пам'яті знаного земляка фахівці Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки уклали бібліографічний покажчик "Улас Самчук (1905-1987): "Бог вложив в мої руки перо". Видання продовжує серію посібників "Родом з України" і має на меті якнайповніше подати бібліографію про життя й творчість Уласа Самчука із фонду ТОУНБ.

Марія ПАЙОНИК,
завідувачка відділу краєзнавчої літератури та бібліографії ТОУНБ

Перемістив виробництво з Херсонщини на Тернопільщину

■ Едуард Мальченко вирощує овочі в теплиці та у відкритому ґрунті. До початку війни він розвивав свій бізнес у Каховці Херсонської області. Проте змушений був релокувати виробництво і тепер він є співзасновником та директором компанії ТОВ "Поділля овочі" на Тернопільщині.

талеві конструкції довговічні - вони розраховані щонайменше на 20 років експлуатації. Для підтримки достатньо змінювати плівку кожні 7 років та оновлювати фарбування, - зауважує він. - Оптимальний розмір теплиці - 10х50 м. Менші розміри, наприклад 10х25, не є ефективними".

Теплиці обладнані подвійною плівкою: зовнішній шар товщиною 150 мікронів натягнутий менш

щільно, внутрішній - щільніше. Між шарами за допомогою вентилятора створюється повітряна подушка 20-30 см, яка забезпечує додаткову теплоізоляцію. Така конструкція є найефективнішим рішенням для плівкових теплиць.

На момент релокації його господарство мало 6 таких теплиць загальною площею 0,3 га, планувалося розширення до 1 га зі вста-

новленням опалення. Релокувавшись на Тернопільщину, Едуард почав справу з нуля, з новими кліматичними умовами та ґрунтами. На ділянці, яку йому надали друзі, він почав вирощувати цибулю та салати. Паралельно зводив теплиці.

"Ми обрали цю ділянку для теплиць через кілька переваг: рівна площа (що рідкість для Тернопільщини), близькість до промислової зони з доступом до електрики та води. На території знайшли стару жомову яму та свердловину ще радянських часів, яку зберегли, хоч нею й не користувалися. Тому встановили насос, очистили яму, засипали її сумішшю піску з черепашником з місцевих кар'єрів та застелили плівкою", - каже він.

Важливим є розташування теплиці: вона має бути орієнтована по лінії захід-схід. Це забезпечує максимальне використання сонячного світла та мінімізує утворення тіні.

■ За обставинами долі чимало українців живе і працює в Італії. Однак вони не забувають рідної України, єднаються з батьківською землею у своїй любові, молитві, у благородних вчинках милосердя. Духовним наставником для українців в італійському місті Аверса є наш земляк о.Ігор Горішний з Тернополя.

римали прихисток в Італії, вони приходять до отця Ігоря за батьківською порадою і підтримкою. В когось війна забрала рідний дім і все, що назвали протягом віку, хтось втратив рідних і близьких людей. Любляче слово священника заспокоїть, витре згорьовані сльози, принесе надію, поверне сили до життя.

Італійці з подивом і захопленням споглядають, як люди з України великим гуртом збираються в барвистих вишиванках, з синьо-жовтими прапорами, щоб засвідчити любов і солідарність з Україною, висловити протести проти ворожих ракетних обстрілів та загибелі мирного населення. Українці зібрали тисячі євро,

щоб придбати дрони, автомобілі, військове спорядження, медикаменти для Збройних сил України. Вони здійснюють паломництво до святини в Лурді, щоб помолитися за справедливий мир, за воїнів на фронті та українських Героїв.

Зворушливою була зустріч дітей з Ніколопа в українській церкві в Італії. Маленькі серця, які зранені боєм війни, отримали тут дружні обійми, материнську ласку і батьківську любов, відчули гостинність справжньої української родини. Також юні українці побачили чудові краєвиди Італії та історичні пам'ятки, отримали подарунки.

Українська громада з Аверса, де

також є чимало наших краян з Тернопілля, провела благодійний ярмарок на підтримку України. Люди принесли на виставку вишиванки, сувеніри, патріотичні прикраси, українську випічку, щоб зібрати кошти для воїнів 25-ї десантно-штурмової бригади на Авдіївському напрямку та для військового госпіталю в Дніпрі. Солдати передають разом зі щирими словами вдячності український прапор з фронту як найдорожчий оберіг та святий символ України.

Отець Ігор Горішний разом з чуйними українцями Любою Ковальською, Галиною Антоняк, Ольгою Ковтуновою, Наталією Павлюк та іншими благодійниками допомагають онкохворим дітям в Тернополі, дітям-сиротам та багатодітним родинам в Бережанах. Також допомагають від італійських доброчинців отримав десятирічний Ігорчик Мельников з дитячим церебральним паралічем із Луганської області, який тривалий час проживав з батьками в Бережанській громаді. Разом з подарунками нездолені діти і самотні люди старшого віку отримують краплинку любові, доброти і милосердя.

Михайло МИХАЙЛИНИН

На світліні: отець Ігор Горішний також є музикантом на українських заходах в Італії.

Герої сучасності

А «Байден» продовжує воювати з рашистами...

■ Старший солдат Валерій Приступа зі складу 68 Окремої єгерської бригади імені Олексія Довбуша оперативного командування "Захід" Сухопутних військ Збройних сил України за мужність і героїзм, стійкість та рішучість, виявлені під час виконання військового та службового обов'язку в умовах, пов'язаних з ризиком для життя, нагороджений нагрудним знаком Головнокомандувача Збройних сил України "За врятоване життя".

В оїн із позивним "Байден" - водій високого рівня, доставляє на позиції та евакуйовує особовий склад із позицій, а також озброєння і боеприпаси у будь-яких умовах передової лінії фронту. Завдяки його майстерності та мужності, переконані в підрозділі, часто під ворожим обстрілом, забезпечується ротація особового складу на позиціях, а також зберігається життя та здоров'я наших бійців.

Ось кілька характерних прикладів.

Неподалік одного з сіл Покровського напрямку старший солдат забрав мобільну вогневу групу. Вчасно прибув на точку зустрічі. Але розпочався інтенсивний обстріл... Не долітаючи до машини, впали 3 ворожі FPV-дрони, збиті куполом РЕБ, але ще один таки залетів під машину та внаслідок вибуху важко поранив одного з українських солдатів. Не розгубившись у цій ситуації, Валерій Приступа надав допомогу пораненому, а потім завантажив групу бійців у пошкоджений автомобіль і під обстрілом окупантів таки доставив побратимів до евакопункту.

На тому ж Покровському напрямку "Байден", знову ж таки під шаленим обстрілом рашистів, вивіз із позиції двох поранених побратимів, чим врятував їхнє життя.

Цими днями за дорученням Головнокомандувача Збройних сил України Олександра Сирського старшому солдатів Валерію Приступі вручено Почесний нагрудний знак "За врятоване життя".

"Байден", який мобілізувався у Тернопільській області, та інші військово-службовці бригади продовжують відмінювати рашистських окупантів та наближати українську перемогу.

Отримати додаткову інформацію бажаною поповнити лави славетної єгерської бригади можуть за тел. 099-387-87-18 або 093-055-25-98.

Відділ зв'язків з громадськістю управління комунікацій Оперативного командування "Захід".
Фото відділення комунікацій 68 ОЕБр імені Олексія Довбуша.

Зустріч зі Степаном Балеєм на його малій батьківщині

■ 7 лютого в КЗ "Великобірівський ліцей імені Степана Балея" відбувся круглий стіл з нагоди 140-річчя від дня народження видатного українського і польського психолога, психоаналітика, педагога, лікаря, доктора філософії і доктора медицини Степана Балея.

У його науковому доробку - значна кількість праць з питань дитячої, педагогічної, соціальної психології. С. Балея - автор перших підручників українською мовою: "Нарис психології" (1922 р.) і "Нарис логіки" (1923 р.). С. Балея був членом ДТШ, заснував і очолював кафедру дитячої і педагогічної психології Варшавського університету (1928-1952 рр.), був директором Варшавського педагогічного інституту Спілки учителів (1936-1951 рр.), членом Польської Академії Наук.

Степан Балея народився 4 лютого 1885 р. в с. Великі Бірки, але життя його минуло в Австро-Угорській імперії, згодом - у ІІ Речі Посполитій, а після Другої світової війни - у Польській Народній Республіці. Та попри те, він завжди наголошував, є українцем. На жаль, його ім'я стало широко відомим в Україні аж на початку 1990-х років.

Під час круглого столу педагогічне, працівники соціокультурної сфери Великобірівської громади,

психологи, педагоги та історики вишів Тернополя розповіли про його науково-педагогічну діяльність, проаналізували ідеї та концепції психології виховання, значення його праць для сучасної психології і педагогіки тощо.

Зокрема, під час обговорення популяризації наукової спадщини С. Балея професор кафедри психології ТНТУ ім. Івана Пулюя Ярослав Стоцький, завідувач кафедри, доцент Василь Вишньовський та один із перших дослідників життєвого шляху науковця Володимир Ханас запропонували Великобірівському селищному голові Любомиру Ковчу виступити з ініціативою і спільно із міським головою Тернополя Сергієм Надалом встановити меморіальну дошку на одному із будинків на вулиці в Тернополі, яка носить ім'я Степана Балея. Також В. Вишньовський подарував для ліцею монографію "Відомі психологи" авторства викладачів кафедри ТНТУ ім. І. Пулюя Г. Ложкіна, І. Моначин, І. Періг, у якій є розділ про життєвий шлях і наукову діяльність Степана Балея.

Учасники круглого столу також зініціювали проведення таких зустрічей з метою популяризації наукової спадщини Степана Балея й у наступні роки.

Ярослав СТОЦЬКИЙ,
доктор історичних наук, голова Асоціації релігієзнавців Тернопільщини

Департаментом культури та туризму Тернопільської обласної військової адміністрації видано наказ від 06 лютого 2025 року № 24/02.1-14 "Про затвердження Положення про конкурс на здобуття обласної відзнаки „Бібліотечний Оскар“, зареєстрований Західним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції 12 лютого 2025 року за № 20/656.

Ознайомитися із текстом документа можна на сайті департаменту культури та туризму Тернопільської обласної військової адміністрації за посиланням <https://culture.te.gov.ua>.

Обстеження спортсменів проводитимуть в обласній дитячій лікарні

З метою реалізації державної політики щодо забезпечення закладами охорони здоров'я комунальної форми власності своєчасної та якісної лікарсько-фізкультурної допомоги особам, які займаються фізичною культурою і спортом, Тернопільською обласною радою ухвалено рішення від 30 грудня 2024 року № 1112 "Про реорганізацію комунального некомерційного підприємства "Тернопільський обласний лікарсько-фізкультурний диспансер" Тернопільської обласної ради" (далі - ТОЛФД), щодо припинення юридичної особи ТОЛФД, шляхом приєднання його до КНП "Тернопільська обласна дитяча клінічна лікарня" ТОР.

З 4 лютого у Тернопільській обласній дитячій клінічній лікарні працює лікар зі спортивної медицини. Тут відкрито кабінет, внесено зміни до штатного розпису закладу. Поглиблений медичний огляд із висновком лікаря про допуск до занять спортом проводять 1-2 рази на рік залежно від рівня та кваліфікації спортсмена.

Христина КРИСОВА

Сучасне обладнання для раннього виявлення онкологій

У Тернопільській обласній клінічній лікарні отримали сучасне обладнання за підтримки японського уряду. У медзаклад доправили нову апаратуру для діагностики захворювань шлунка, товстої кишки та легень.

В лікарні зазначають, що це обладнання відкриває нові можливості для раннього виявлення онкологічних захворювань.

За словами кандидата медичних наук, завідувача ендоскопічного відділення Юрія Бутницького, висока якість нових

апаратів дає змогу не лише покращити діагностику, а й підвищити рівень оперативних втручань.

"Оперативні маніпуляції проводять за допомогою ендоскопа з високою якістю зображення, покращеною оптикою, сучасним дизайном. За допомогою фото- чи відеофіксації можна порівняти минулі і теперішні зразки діагностики. Отримані знімки пацієнти можуть надсилати спеціалістам для онлайн-консультації. Водночас ендоскопи дають змогу проводити обстеження з мінімальним дискомфортом для пацієнта", - наголошує Юрій Бутницький.

Христина КРИСОВА

Встановили сонячну електростанцію

У Шумській міській лікарні за гроші від німецького уряду встановили сонячну електростанцію потужністю 50 кВт. Вартість гранту - 1 млн 700 тис. грн.

Про це повідомив міський голова Вадим Боярський. Така електростанція дасть змогу економити близько 800 тис. грн з міського бюджету на рік.

До слова, Шумська лікарня за 2024 рік надала послуги близько 7 тис. пацієнтів. Ця міська лікарня є найбільшим споживачем електроенергії серед комунальних установ Шумської об'єднаної територіальної громади. Відтак у 2024 році громада розробила проект на встановлення СЕС на даху медзакладу.

"На розробку проектно-кошторисної документації витратили близько 100 тис. грн міських грошей, - розповів Вадим Боярський. Основні роботи зі встановлення СЕС на даху лікарні розпочали в грудні 2024 року і на початку лютого цього року завершили їх. На закупівлю сонячних плит та необхідних матеріалів гроші отримали від грантового проекту "Відновлювані джерела енергії для стійкої України", підписавши тристоронню угоду.

Пологовий отримав апарат ШВЛ

У Тернопільському обласному перинатальному центрі "Мати і дитина" отримали новий апарат штучної вентиляції легень для немовлят, вартістю 1,8 млн грн.

Колектив Тернопільського обласного клінічного перинатального центру висловлює вдячність за допомогу Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні.

Христина КРИСОВА

Хлопчика з Тернопільщини врятували у Львові

Хірурги Центру дитячої медицини успішно прооперували 12-річного пацієнта із пухлиною діафрагми - лімфангіомою.

"У цій ситуації було дуже складно встановити діагноз, фахівці із різних медичних структур мали різну думку. Здебільшого доходили висновку, що це киста печінки. Але насправді, як з'ясували наші спеціалісти, це доброякісна пухлина у ділянці діафрагми - лімфангіома", - кажуть львівські медики.

Лімфангіома (пухлина лімфатичних судин)

у локалізації, де проходять важливі органи та судини, поставила хірурга перед серйозним викликом через складність в хірургічному доступі, що вимагало точності кожного міліметра хірургічного руху, адже діафрагма також відповідає і за дихання дитини.

Та завдяки майстерності медиків операційне втручання пройшло успішно. Після реабілітації хлопчика виписали додому.

Півтора мільйона доларів для лікарні

З бараж розраховує на такий грант. Про це повідомив голова Збаразької громади Роман Полікровський після урочистих заходів з нагоди відзначення 75-ї річниці Дня Республіки Індія, які відбулися в Києві.

"Хочу повідомити чудову новину - місто Збараж стало переможцем у отриманні гранту на суму півтора мільйона доларів для Збаразької лікарні. Це найбільша допомога, яку уряд Індії коли-небудь надавав для окремого міста. Ми пишаємося тим, що наша команда написала хороший проект, який ми разом реалізуємо. Для

того, щоб наша лікарня надавала найкращі медичні послуги населенню, а особливо військовим. Всім дякую за підтримку і вірою в нашу перемогу!" - зазначив Роман Полікровський.

У рамках підписаного Меморандуму щодо гуманітарної грантової допомоги від уряду Індії для реалізації високоефективних проєктів розвитку громад в Україні в серпні минулого року ухвалено рішення про фінансування проєкту "Оновлення та модернізації хірургічного відділення "Збаразької центральної лікарні" вартістю 1,5 мільйона доларів.

Кримінал

Вистрілив у голову через борг

Житель Тернопільщини проведе 11 років за ґратами за замах на вбивство знайомого, якому заборгував майже 100 тисяч доларів.

Як повідомляє пресслужба Тернопільської обласної прокуратури, вироки, винесені судом першої інстанції, підтвердив апеляційний суд.

Розслідування встановило, що в період із 2018 по 2021 рік засуджений отримав від потерпілого 95 600 доларів США на купівлю нежитлових приміщень у Тернополі. Однак, не виконавши обіцяного, вирішив позбутися кредитора.

28 лютого 2023 року нападник зателефонував чоловікові та запросив на зустріч для підписання угоди про купівлю нерухомості. Під час поїздки в авто, сидячи позаду, вистрілив у водія з револьвера. Куля

застрягла в потилиці, але поранений зумів самостійно доїхати до лікарні та викликати поліцію.

Зрозумівши, що жертва вижила, нападник залишив автомобіль, сховав зброю та спробував утекти за кордон, найнявши таксі до Берегова. Проте на в'їзді в Закарпатську область його затримали правоохоронці. Лікарі успішно прооперували потерпілого, а той згодом дав свідчення в суді.

Тернопільський міськрайонний суд визнав стрільця винним у злочинах, передбачених Кримінальним кодексом України, зокрема в замаху на умисне вбивство з корисливих мотивів, незаконному носінні вогнепальної зброї, та признав йому 11 років позбавлення волі з конфіскацією майна. Обвинувачений оскаржив рішення, проте апеляційний суд залишив вирок без змін. Вирок набув законної сили.

Роман ЛУКОВСЬКИЙ

Оштрафували за сварку на вулиці

У Тернопільській області чоловіка оштрафували на 119 грн за порушення громадського порядку під час конфлікту.

Як зазначається у постанові Бучацького районного суду, інцидент стався 17 листопада 2024 року о 17:04. Чоловік публічно висловлювався нецензурною лайкою на адресу знайомого, хапав його за одяг і погрожував фізичною розпратою, чим порушував спокій громадян.

Суд визнав його винним у вчиненні адміністративного правопорушення та признав штраф у розмірі 119 грн.

Роман ЛУКОВСЬКИЙ

Напав на жінку

ку та втік. Про злочин повідомив чоловік постраждалого.

Оперативники Тернопільського райуправління поліції разом із співробітниками обласного управління карного розшуку встановили особу нападника. Ним виявився 38-річний житель Тернополя, якого раніше неодноразово притягували до кримінальної відповідальності. Чоловіка затримали за місцем про-

живання за підтримки спецпідрозділу "КОРД".

Слідчі повідомили йому про підозру за ч. 4 ст. 186 ККУ (грабїж, вчинений у великих розмірах або в умовах воєнного стану). Суд обрав запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Зловмиснику загрожує до 10 років ув'язнення.

Соломія ЄВІН

Горе-мати залишила дітей у знайомій та зникла

У Тернопільській області суд розглядав справу жінки, яка залишила своїх неповнолітніх дітей без нагляду. Про це йдеться у постанові Заліщицького районного суду.

За матеріалами справи, 6 січня 2025 року о 19:23 жителька міста Заліщик залишила дітей у знайомій та пішла в невідомому напрямку. Це не перший випадок неналежного виконання нею батьківських обов'язків. Жінка систематично не доглядає за дітьми та зловживає алкоголем, порушуючи ст. 8 Закону України "Про охорону дитинства".

Суд кваліфікував її дії за ч. 2 ст. 184 КУпАП (ухилення від виконання обов'язків щодо виховання дітей). Однак, проаналізувавши матеріали справи, повернув їх на доопрацювання слідству.

Судили за повідомлення у Viber про переміщення ТЦК

Підволочиський районний суд 7 лютого виніс вирок мешканцю села Городиця за перешкоджання законній діяльності Збройних сил України та інших військових формувань під час здійснення ними призову на військову службу в особливий період.

ЗСУ та інших військових формувань, що ускладнювали або унеможливили здійснення законної діяльності військових або суттєво знижували її ефективність".

В одній із Viber-груп у період з липня по листопад 2024 року він повідомляв про пересування навчальників ТЦК у Скалаті та навколешніх селах.

Усвідомлюючи, що такі дії можуть підривати обороноздатність України в умовах воєнного стану, він зазначав відомості про місце і час проведення відповідних заходів, аби попередити тих, хто має намір ухилитися від мобілізації, йдеться у матеріалах справи, опублікованих у Реєстрі судових рішень.

19 листопада 2024 року співробітники СБУ в Тернопільській області викрили чоловіка. Під час обшуку у нього вдома були знайдені доку-

зи його діяльності. Чоловіку висунули звинувачення за ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України, а після завершення слідства справу передали до суду.

"Визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 114-1 КК України, признавши йому покарання у вигляді позбавлення волі на строк п'ять років, - йдеться у вирокі суду. - На підставі ст. 75 КК України звільнити від відбування покарання з випробувальним терміном один рік шість місяців".

Цей вирок може бути оскаржений в апеляційному порядку протягом 30 днів з моменту його проголошення шляхом подання апеляційної скарги до Тернопільського апеляційного суду.

Роман ЛУКОВСЬКИЙ

Затримали митника на хабарі

У Тернополі правоохоронці викрили головного інспектора митниці на одержанні неправомірної вигоди у розмірі 500 доларів. Про це повідомляє Тернопільська обласна прокуратура. За даними слідства, до правоохоронців звернувся житель іншої області, який мав намір розмитнити транспортні засоби на Тернопільській митниці. Посадовець вимагав по 100 доларів за безперешкодне оформлення кожного автомобіля.

Митника затримали в порядку ст. 208 КПК України після отримання ним хабара частинами. Наразі вирішується питання про обрання запобіжного заходу.

Слідчі дії тривають.

Соломія ЄВІН

Шахраї видурили понад 1,2 млн гривень

Правоохоронці застерігають громадян від телефонних афер, жертвою яких став житель Тернополя. Чоловік втратив понад 1 258 000 гривень, довірившись шахраю, який представився працівником служби безпеки банку.

Як повідомив потерпілий, йому зателефонував незнайомець та заявив, що через збій у системі його коштам загрожує небезпека. Щоб "захистити" гроші, псевдобанкір переконав чоловіка продиктувати код із SMS-повідомлення. Виконавши вказівки шахрая, тернополянин недовзі виявив, що всі кошти зникли з його рахунку.

Постраждалий звернувся до поліції. За фактом шахрайства відкрито кримінальне провадження за ч. 5 ст. 190 КК України (шахрайство в особливо великих розмірах або вчинене організованою групою). Правоохоронці закликають громадян бути обачними, не розголошувати конфіденційну інформацію та перевіряти будь-які дзвінки від нібито банківських працівників.

Роман ЛУКОВСЬКИЙ

36-річному чоловіку оголосили підозру за домашнє насильство над 70-річною матір'ю

Слідчі поліції Чортківського району повідомили про підозру 36-річному місцевому жителю, який систематично вчиняв домашнє насильство щодо своєї матері.

Поліцейські неодноразово складали на чоловіка адміністративні протоколи та виносили термінові заборони приписи, однак він їх ігнорував та продовжував кривдити жінку.

Останній інцидент стався, коли 70-річна жителька одного із сіл району звернулася до поліції, повідомивши, що син вшаштував сварку та погрожує їй розправою.

Наразі щодо чоловіка відкрито кримінальне провадження.

Свято для Ніни

■ **Бабуся Оля не терпіла жалющів. Ні від кого. Ані від родичів, ані від сусідів. Назала, що людям гірше.**

Хоча... Які там у неї були родичі. Єдиний син загинув на фронті, а сестра та брат жили в іншому місті.

Іноді навідували племінники, котрі гостювали вдень, а потім утікали по своїх домівках.

А сусіди мали свої біди. У тих, що через дорогу, постійно хворіли діти. А поруч у майже напіврозваленій, обшарпаній всіма вітрами хатині жила паралізована самотня жінка. Іноді бабуся Оля навідувала її, щоб просто поговорити - на різні теми. І про вартість компослуг, продуктів, котрі постійно росли вгору.

Очевидно, тітко Олю, тепер і хліб буде для нас дефіцитом, - гірко жартувала сусідка.

Бабуся утішала, а сама крадькома витирала слюзи. Вона щиро шкодувала самотню, бездітну, ще молоду жінку, від котрої, коли паралізувало ноги від невідомої хвороби, відвернулися і родина, і чоловік. Бідувала Ніна, бо соцпрацівниця приходила вкрай рідко, тому доглядала її здеб-

Світлана ТРУХАНОВА-ДЗУДЗИЛО

Стань мені у допомчі

- Травинко-билинко, стань мені у допомчі від лихої немочі, відведи від мене хворобу-порубу, - жебоніла до чударнацких листочків Люба, приказуючи тільки їй відомі слова до тільки їй відомої трави. І приклада-ла цілющі листки. І справді, болячки зникали, наче ранкова роса під обід. Коли її однолітці ковали таб-летки від ангіни, вона ловила ропу-ху і дихала на неї. Гидко, зате бо-лячка минала за годину. Вміла роз-класти карти і з них вичитати, як з книжки, що тобі доля дала, а що додасть. Але з друзів грошей не брала, а більше нікому й не воро-жила. Слово старше, ніж гроші, ка-зала.

Поза очі сусіди називали її "шеп-тухою", та ні в кого корова не зди-хала - тому це прізвисько було лаг-ідним.

- Вона, Любка, - не те, що її ба-ця, - все торочили в селі. - Та не тільки трави знала: і пупи різала, і худобу відмовляла. Скількико те-перішніх поважних тіток та дядьків по задку першою ляпала, щоб вдих-нули та гукнули у той світ. А Любка - грається з тими метеликами, мала-малою, хоч вже її подруги відді-ували.

Пам'ятає Люба бабцю, якось наче у слайдах. Вона рідко супилася. Казала: всі хвороби від лінощів і поганих думок, які в собі носимо і посилаємо у світ. Завжди було люд-но коло хати. І завжди Люба мала цукерки по всіх кишенях.

Але найбільше їй врізалося в па-м'ять, як бабуся сільським коровам цукерки по всіх кишенях.

Люба була ще зовсім малою - років, як горобчику. Але їй зі стар-шим на п'ять років братом довірили таємну операцію: пильнувати, хто до обійстя приїде - аби нічого не ви-несли, не вкрали. Але ж малим було цікаво!

Бабця раненько в неділю подоїла

ільшого бабуся Оля. То хліба принесе, то за електрое-нергію і газ заплатить, то ліки на тум-бочку тихенько покладе.

Ніні казала, що це допомога від соціальної служби. І на Різдво, і на Шедрий вечір вона теж накривала стіл. Ніна дякувала добрій сусідці, але чо-мусь кішки шкребли на душі.

Ще ж було третє свято - Водохре-ще, і Ніна була упевнена, що ніхто не прийде до неї до хати. До бабусі Олі мали приїхати родичі - брат, сестра, племінники. Отже, сусідка, вочевидь, буде зайнята своїми справами.

...Йшов вечір. Лапатий сніг з вітром падав на шибку, а Ніні здавалося, що це стукає її горе.

- Нікого, нічого, ні родичів, ні чоло-віка, Господи, за що, за що така кара, - тихо плакала в подушку.

Стиха рипнули двері - зненацька. Ніна перелякалася. Подумала - злодії. Хоч і красти нема що, але тепер такі часи настали, що і за гривню заду-шать.

Та у кімнату увійшла бабуся Оля - знову з кутею та цілим підносом ве-чері.

- Христос народився! - весело при-віталося.

- Славимо Його! - заледве промови-ла здивована Ніна. - А як же ваша родина, ви ж так на неї чекали?

- Вони не приїдуть, мають свої справи, - посміхнулася су-сідка. - А ми, як завжди, пове-черяємо разом.

І додала:

- А завтра я принесу тобі Во-

дохрещенської води.

Знадвору мороз просився до

хати, а Ніна раділа. І разом із

нею - бабуся Оля.

Згодом у квартирі палко об-іймав Неждану, пара прове-ла незабутню ніч. А вранці відкрив конверт і враз о-стовпів. Побачив кілька огидних фото, де його половинку цілував цей Максим - тренер дружини. Яків сам якось придбав два абонементи і вони разом ходили до спортивної зали. Але йому швидко набридли тренажери. А Неждана продовжу-вала займатися і підтримувала фор-му. Згодом вона захотіла, аби в неї був персональний тренер.

"Оце так несподіванка. Невже Неждана хвойда, з цим невігласом плутається?" - мучили питання. Щоб хоч трохи заспокоїтися, випив міцної кави. Ледь дочекався, коли прокинеться дружина. Щойно вона хотіла його поцілувати, Яків відсах-нувся від неї, як від прокаженої.

- І як це розуміти? Солодка па-рочка "Твікс", - запитав, показав-ши знімки.

- Ти віриш якимсь фото? - спок-ійно відповіла вона.

- Не вдавай, що нічого не було. Принаймні це - докази твоєї не-вірності.

- Пів року тому у нас була криза в стосунках. Пам'ятаєш, ми тоді часто сварилися. Ти мало уваги мені приділяв.

- І це привід для зради?

- Якої зради? Не вигадуй. Він сам до мене чіплявся. Як Максимі тоді ще дала ляпаса. Тренер красиво залицявся, квіти дарував, які я ви-кидала. Не заперечую, мені, як жінці, були приємні компліменти. Проте між нами нічого не було. Клянусь. Запитай у нього, якщо не віриш.

- Ну, звичайно, за дурня мене маєш! - лютував Яків. - Максим як-раз і зізнається. Скаже, що ти чес-на і порядна жіночка.

- Як знаєш. І спокійніше розмов-ляв. Любий, нам обом час на робо-ту йти...

Опісля Яків відразу подзвонив Іванці, з якою дружили ще з інсти-туту.

■ **Ліда повернулася додому після поминок. Дев'ять днів тому не стало її мамі.**

"Треба себе чимось відволікти", - подумала жінка і пішла в кімнату ма-тері, перебрати її речі. Раптом під хустинями жінка помітила якесь фото.

- Ти щось приховуєш від мене, тату, - сказала Лідія, серйозно див-лячись в очі батькові. - Скажи чес-но, хто це поряд із мамою на фото?

Батько, похмуро глянувши на неї, нічого не відповів. На знімку на тлі річки була її зовсім молода, щасливо усміхнена мати, що три-має на руках дитину. Поруч із нею стояв невисокий, але стрункий і ви-тончений світловолосий юнак.

- Можє, це зовсім не я? - серйозно й тихо спитала Лідія, вказавши на пух-кеньку дівчинку, якій було не більше року. - Можє, ви мене удочерили?

- Нісенитицю не кажи! - батько підвищив голос.

Лідія чекала на продовження, але він знову замовк і навіть стиснув зуби.

- Тату, я не маю наміру сварити-ся, - трохи м'якше сказала Лідія. - Просто скажи мені, хто на фото, і я від тебе відстану. Я, зрештою, до-росла людина, майже пістоліття на світі живу... І маю повне право зна-ти історію своєї сім'ї, народження!

- Відчепись від мене! - найжачив-ся батько.

Вийшовши з батьківського дому та попрямувавши у бік зупинки, Лідія твердо вирішила з'ясувати таємницю минулого своєї матері.

Опитавши родичів, які жили в їхньому місті, Лідія зрозуміла, що їй треба звернутися до двоюрідної тітки Зіни. Та жила у селі.

- Тітко Зіно, мені дуже потрібна ваша допомога, - м'яко сказала вона, дістаючи з сумочки фотознімок і про-стягаючи його старенькій.

- Це вона тримає мене? - обереж-но спитала Лідія.

- Ну, а кого ж ще? Ти одна в неї була.

- А поруч із нею хто?

Тітонька ковзнула по Ліді розсія-ним поглядом і замовкла.

- Господи, та скажіть хоч щось! Чи тут якісь погані справи замішані?

- Нічого, Лідочко, поганого тут немає, - після невеликої паузи нео-хоче озвалася тітонька. - Але я обіцяла Оксані мовчати. Але якщо її вже немає, то... Гаразд.

Тітка Зіна почала свою розповідь. Оксана закінчувала школу, коли познайомилася з Андрієм. Милій інтелігентний юнак-першокурсник одразу закохав в себе. Вони поча-ли зустрічатися, їхній роман був гарним і бурхливим, усі думали, що

«Давай спробуємо...»

- Приходь до мене, - запропону-вала вона.

- Розумієш, - виливав ввечері душу Яків, - у Неждани роман на стороні. І з ким, як ти думаєш? З Максимом, з цим нікчемним тренером.

- Не переживай ти так, - заспоко-ювала товаришка. - Візьми себе в руки. А то на тобі лица немає. Да-вай вина вип'ємо.

- А давай, - погодився Яків. Три години минули, як мить. Вони спу-стошили дві пляшки вина. Яків зах-мелів, його тягнуло на сон.

- Не хоч додому, - говорив.

- Не йди, тут залишайся, місця багато. І взагалі твоя Неждана не заслуговує на такий скарб. Розс-лабся, давай масаж зроблю. - Іван-ка нагнулася і несподівано поцілу-вала Якова.

- Ти що це робиш, Іванко? - Яків аж підскочив. - Ми просто друзі.

- Давно закохана в тебе. А ти, звісно, зовсім не помічаєш мене.

- А далі було все, як в тумані. Вже вранці Яків зрозумів, що він теж не святий, він також скочив у гречку.

- Іванко, це неправильно, - казав Яків, ховаючи очі.

- Правильно, правильно, - заспо-коювала подруга. - Ну, хіба ти про-бачиш Неждани зраду?

- Та ні, мабуть, не пробачу.

А через кілька днів до Іванки прим-чала стривожена дружина Якова.

- Я вже телефони до всіх обірва-ла, - кричала вона. - Ти чому не відповідаєш на мої дзвінки? Лікарні

і морги обдзвонила. А ти тут, у своїй подружжій релаксуєш.

- З Іванкою тепер буду жити. А ти йди до свого персонального тре-нера, - зловтішався Яків.

- Я тобі не зраджувала, вкотре наголошую. Але більше не буду виправдовуватися. Щастя вам обом, - засмучена Неждана пішла, грим-нувши дверима.

- От навіжена, - обурювалася Іван-ка. - Не розумію, як ти міг з такою істеричкою існувати аж цілих два роки?

Минув місяць. Яків подав на роз-лучення. Іванна всіляко догоджала Якову. Багато готувала смачних страв. Влаштувала романтичні вечори при свічках. За стільки років вона вивчила смаки колишнього однокурсника.

- Ти ідеальна дружина, - говорив їй Яків. Але в душі була якась жур-ба і пустка. Іванка непогана люди-на. Проте розумів, що ніколи не матиме таких ніжних почуттів, які були до Неждани.

А потім якось випадково чи ні на вулиці зустрів Максима.

- Привіт, - відразу підійшов до нього негідник.

- Руки не подам і не сподівайся. Ти - падлюка, розлучив мене з дру-жиною. Аж мрію зацідити тобі в пику.

- Не гарячкуй, бережи нерви, пий заспокоїливе. Невже ви розійшли-ся через ті дурні фото?

- Аякже.

Таємниця минулого

справа йде до весілля, проте все сталося зовсім навпаки.

- Він злякався. Побоявся про-блем, не захотів кидати навчання та брати на себе відповідальність за сім'ю.

- А що він? Теж вже... - на душі у Лідії було тяжко. - Не з нами?

- Андрій-то? Та ні, живий-здоровий.

Трохи помовчавши, вона розпо-віла племінниці про те, як доля зве-ла Оксану з людиною, яку вона все життя вважала своїм рідним бать-ком - з Миколою.

- Батьки у Оксани були суворі. Дізнавшись, що вона принесла у поділ, вони виставили її з дому. Її прихистили ми з мамою, - казала тітка Зіна. - І якось у гості заглянули Марія з Миколою. Вони не з поро-жніми руками прийшли, а принесли гостинці та дитяче ліжечко. Спочат-ку по-дружньому підтримував Окс-ану, а потім зробив їй пропозицію.

Подавшись уперед, тітка поплес-кала племінницю по руці:

- Все добре, що добре кінчаєть-ся, Лідіо! Слава Богу за все!

Повернувшись від тітки, Лідія за-мислилася. Здавалося б, все справді закінчилося, вона дізналася правду і тепер може спати спокійно. Але все-таки заспокоївшись вона не мо-гла. Незважаючи на те, що Лідія дуже любила батька (жінка, як і раніше, називала батьком Миколу, який її виховав), їй дуже хотілося зустріти-ся з Андрієм. Тітка Зіна підказала племінниці, де шукати біологічного батька. Лідія рішуче натиснула кноп-ку дверного дзвінка. Побачивши на порозі невисокого, тендітного діду-ся, вона мимоволі зробила крок назад. Візнати в ньому людину з фотографії було складно, але це був саме він.

Жмурячись, дідусь сказав:

- Я на вас чекаю вже кілька го-дин! Ну, що ж ви? Проходьте!

"Знаєш!" - промайнуло в голові Ліди. На душі стало хвилююче, їй захотілося повернутися додому і забути про все, що вона дізналася, але шляху назад не було.

Дідусь провів її у вітально, він весь час щось говорив, але Лідія не слух-ала його. Зрештою він замовк і після невеликої паузи запитав:

- Ви не соціальний працівник, я правильно розумію?

- Андрію Івановичу, - сказала вона, дістаючи з сумочки фотографію. - Я вас не затримав. Мені просто по-

трібно дещо у вас уточнити. Вам про що-небудь каже це фото?

- Дайте-но... - він довго дивився на фото, а потім повернув його Ліді.

- Це ж я і моя... Оксана.

- І це ваша дитина, - сказала Лідія.

- Звідки це фото? Хто ви?

Андрій Іванович виглядав так без-порадно, що Лідії стало його шкода.

- Я та сама дитина. А ваша доч-ка.

Він раптом навіть не зблід, а посмірив. Ліда посадила його на ди-ван і відчинила вікно. Якійсь час вони мовчки дивилися один на од-ного, а потім, не бажаючи затягу-вати цю надто мелодраматичну сце-ну, Лідія сказала:

- У мене до вас лише одне запи-тання. Як ви жили всі ці п'ятдесят років, знаючи, що маєте дочку?

Коли Андрій Іванович заговорив, його голос звучав так тихо.

- За те, що було, дочко, зі мною життя вже поквіталося. Крім тебе, у мене дітей більше не було.

Він гірко похитав головою, а Ліда, намагаючись заглушити почуття жалю, сказала:

- Ви не хвилюйтеся, я не претен-дую на спадок, ніякої відповідаль-ності вам після нашої зустрічі не треба нести. Я просто хотіла поди-витися вам у вічі, їй раптом нестер-пно захотілося піти звідси і повер-нутися додому.

- Постривай! - раптом стрепену-вся Андрій Іванович.

Взявши жінку за обидві руки, він посадив її поруч із собою на ди-ван і почав розповідати про себе. Не-щодавно він поховав дружину і ли-шився зовсім один.

- Ні дітей, ні онуків... - зітхнув

- Ти серйозно? А хочеш дізнати-ся, хто їх замовив?

- І хто?

- Я за просто так нічого не роб-лю. Жени сто доларів. Тоді й ска-жу. Ти будеш дуже здивований.

- От мерзота продажна. Бери і розказуй.

- Прикинь, твоя подруга Іванка заплатила вдвічі більше, аби спо-кусив Неждану. Але твоя половин-ка не повелася. Що я тільки не робив і не вигадував? Тверда, як стіна. Мабуть, тебе сильно любить.

- А фото, ваші обійми, поцілунок?

- Ну, sorry, розумієш, це я насиль-но її притягнув. А знайомий просто тоді клацнув в потрібний момент. Я свої гроші чесно відпрацював.

- А навіщо мені правду розказав?

- Бабки дуже потрібні. А так, мені начхати на всіх.

Яків тоді розлютився, як ніколи. Примчав до Іванни.

- Як ти могла так ницо вчинити? Ми ж були хорошими друзями.

- А так, закохалася. Ночами не спала, в подушку плакала. Щастя кожен собі здобуває будь-яким спо-собом. Ти маєш належати лише мені. Давно планувала вас розлу-чити. Неждана колись просто вкра-ла тебе у мене.

- Прощавай, - казав Яків. - А ти і цей тренер вартуєть один одного.

Така підлість Іванки в голові не вкладалась. Яків ще довго не міг заспокоїтися.

Лишень тепер зрозумів, що не готовий втрачати Неждану. Він ви-молить у неї прощення.

Повернувся до коханої, впав на коліна.

- Не проганяй, рідна, - просив. - Ледь вибрався з пазурів Іванни. Виявляється, це вона все спланува-ла. Кохаю лише тебе. Сподіваюся на прощення.

- Не знаю. Але... - зробила паузу Неждана. - Давай спробуємо.

...Зовсім скоро у них народилася донечка. Життя триває спокійно і розмірено. Яків та Неждана наве-ли лад у своїй сім'ї. Подружжя більше не пускає в особисті сто-сунки сторонніх...

Оксана ВОЛОШИНА

дідусь.

- Ви так шкодуєте про те, що не залишили потомства, а самі жод-ного разу за п'ятдесят років не прийшли подивитися на те, як рос-те рідна дочка!

- А я присягнув Миколі та Оксані, що не з'явлюсь більше в їхньому житті. І називав мене на "ти". Все-таки ми з тобою рідні...

Підвівшись з дивана, Лідія поди-вилася на дідуса:

- Я не думаю, що ми з вами ще колись побачимось, - сухо сказала вона і попрямувала до дверей.

- Залиш мені хоча б номер свого телефону!

Якось рано-вранці у Лідії задзво-нив телефон. Незнайомий жіночий голос повідомив, що Андрій Івано-вич зараз перебуває в палаті.

- Ви в нього збережені як "Ліда донька", - сказала чергова.

Трохи повагавшись, Лідія зібра-лася і вирушила в палату.

- Лідіо, - засіяв Андрій Іванович, - дякую, що приїхала, рідна... Дя-кую тобі за все...

Його голос звучав так тепло та щиро, що Лідія вирішила трохи зат-риматись у палаті. Андрій Іванович розпитував її про життя, про дітей, тішився її успіхами. А потім він рап-том посерйознішав і тихо сказав:

- Пробач мені, будь ласка... Якщо можеш.

- Прощаю, - це слово вирвалося в Лідії несподівано легко, і вона відчу-ла, як тягар, що тиснув на неї з того часу, як вона виявила те саме фото, зник. - Тільки ти одужуй скоріше.

Усміхнувшись до цього "ти", Андрій Іванович заплаканими очі і... незабаром його не стало.

Софія БЕРЕЗНЕВА

Знай і пам'ятай наших

«Я - син землі. Вітчизни вірний син!»

"Хай затамлять усі наші недруги, що без вільної України не може бути справді вільним на земній кулі жоден народ".

П. ТИМОЧКО.

■ У 2025-у виповниться 100-річчя від дня народження та 20 літ від дня смерті талановитого поета, перекладача, прозаїка, публіциста, драматурга, громадського діяча Петра Тимочка (1925-2005).

«Я - українець, русич і русин, що завжди йшов крізь смерть до воскресіння»

1 серпня, 100 років тому, в с. Івачів Долішній Тернопільського району в сім'ї селянина Семена народився Петро Тимочко. Майбутній письменник освіту здобував у рідному селі та сусідній Плотичі, навчався у Тернопільській гімназії "Рідна школа".

Жорна його долі закрутилися у воєнному вихорі - пішов у лави дивізії "Галичина", до якої запрошували юнаків українські провідники, бо гіркоту "золотого вересня" 1939 р. від зайд відчула на той час вже не одна галицька сім'я. Зазнали галичани в 1940-х і німецьких порядків - сотні юнаків і дівчат було вивезено на примусові роботи. Дивізійник П. Тимочко - учасник бою під Бродами, де потрапив у полон і був репресований совєтами. Від серпня 1944 по березень 1947 П. Тимочко - в'язень перевірочно-фільтраційних таборів ГУТАБу на землях Підмосковного вугільного басейну. Після допитів його відправили на спецзаслання у Забайкалля, де він перебував до 1956 року. За плечима вже був життєвий університет, а іспит на атестат зрілості склав екстерном у Читинській області. Від 1954 р. почав навчання у Всесоюзному заочному політехнічному інституті, диплом гірничого інженера отри-

мав у 1961 р. в Москві. Повернувшись до Тернополя, працював майстром, інженером у кар'єрах і на будовах області.

Громадський діяч П. Тимочко у 1992-1997 рр. - активний учасник вшанувань ювілеїв письменників І. Франка, Б. Лепкого, У. Самчука, С.Будного, Р. Гром'яка, Б. Демківа, Г. Петрука-Полика, Степана Алича-Мокрія, художників - Василя Пазука, Миколи Кристопчука, актора В. Ячмінського, відомих громадських й культурно-освітніх діячів - М. Грушевського та О. Барвінського. На репрезентації річника "Тернопілля-95" промовив слова: "...Я дуже радію, що Тернопілля стає центром книгодрукування. Я низько кланяюсь людям, котрі працювали над виданням книги".

У вересні-жовтні 1996 р. керівник ТОО НСПУ П. Тимочко із Р. Гром'яком, Г. Петруком-Поликом, Я. Сачком, В. Махном, Г. Костів-Гусою, С. Зозуляком і В. Барною був учасником II з'їзду письменників України.

Петро Тимочко нагороджений орденом "За заслуги" 3-го ступеня. Його твори відзначені літературними преміями імені У. Самчука, М. Рильського, Братів Богдана і Левка Лепких (1993) тощо. Помер талановитий письменник 26 лютого 2005 р. в Тернополі, похований у рідному селі.

«Від роду я - дитя Європи... вона - мої ритмічні стопи...»

Петро Тимочко перші свої поетичні твори опублікував у журналі "Дорога" (1942, Львів). Як знавець польської, німецької, чеської, швейцарської мов перекладав твори іноземних віршотворців. У 1980 р. видав у видавництві "Дніпро" книгу перекладів творів польського поета епохи Відродження "Ян Кохановський. Поезії". У своїй статті "Праця над чужоземним словом" (1995) написав, що за більшовицького режиму "та-

лановиті письменники не могли до кінця відверто виражатися в оригінальних творах, тому й займалися художнім перекладом, збагачуючи тим самим українську літературу та піднімаючи її до світового рівня". Так і письменник П.Тимочко не міг до дня незалежності України "задовольнити потребу в творчій праці". Писав, як кажуть, "у шухляді". Вистояти твори поета-перекладача, як вино винороба, стали з часом цілющим нектаром для читачів...

У 1997 наш земляк надрукував книгу перекладів творів цього німецького майстра пера - "Ганс Сакс. Вибрані твори". Вірші його дуже актуальні й сьогоденні. Це видно із заголовків: "Неоднакові Євіні діти", "Край дармоїдів", "Дворянин блазень і правда"... Цього ж року світ побачив і солідний том (480 сторінок) перекладів віршів іншого німецького поета Йоганна-Вольфганга Гете "Незгасима любов. Вибрані поезії", яка, за словами перекладача, стала найповнішим зібранням Й.-В. Гете українською мовою.

Відомий поет, публіцист, видавець Тернопілля Михайло Ониськів у статті "Перекладацький ужинок Петра Тимочка - окраса поетичного року" (регіональний річник "Тернопілля-97") дав свою оцінку цій книзі:

"Зукраїнізовані з німецької Тимочкові фоліанти, праця над якими тривала понад чверть століття, - то справжня окраса поетичного року".

Доньки письменника П.Тимочка Ольга, Тетяна та Наталка сьогодні працюють над архівом батька, щоби світ побачив ще багато його перекладених творів із польської, німецької, есперанто.

Кожен, хто хоче випробувати свої творчі сили у перекладі творів зарубіжних письменників, може повчитися у П. Тимочка, який дбав про майбутній розвиток рідної літератури в усіх її родах і жанрах. А я тільки зазначу, що українська література має небагато перекладачів і драматургів...

«Я піднімався від земного долу дорогою терпіння та борні»

У 1991 р. П. Тимочка прийняли до НСПУ, тоді ж в Тернополі побачила світ його книга поезій "На канадській землі", присвячена 100-річчю еміграції галичан.

Від 1992 по 1998 письменник Тимочко очолював Тернопільську організацію Спілки письменників України. У своїх книгах: "Рідний клин" (1994), "Із боєм у душі" (1995), "В стрімкий похід часу та подій" (1996), "Премудрість Божу в собі шукаю" (1996), "Із вічності у вічність" (2001), "На зламі тисячоліть" (2023)... поет по-філософськи осмислює свою та нашої країни долю.

Довідавшись про смерть на Уралі "великого українця XX століття - поета Василя Стуса", наш краянин написав сонет, в якому є такі рядки:

Але вогонь, що в серці палахтів, не згас, він світить людям у пустелі, і Прометей, прикований до скелі, сміється знов із Зевсових громів, бо знає: жар поетового серця вже попелить тупого громовержця. Духовна лірика П.Тимочка увійшла також до збірника творів західноукраїнських поетів різних століть "Богославень..." (1994). У своїх творах П.Тимочко нагадує, що

ми самі повинні виконати слова Кобзаря "Борітеся - поборите...", що має настати історичний перелом - має бути зламаний хребет змієві, щоби він більше не ліз на наші Богом дані землі.

Творча спадщина П.Тимочка охопила як усі три літературні роди - лірика, епос, драма, так і жанрове різноманіття (вірші, сонети, поеми, поєзяті, переклади, повісті, фейлетони, есе, трагедії, статті, промови тощо), а також тематичний розмаї.

«Труд за двох лишити - ось моя заповідь трудящій людині...»

...написав у вірші "Земле подільська, пше-ничний мій краю" обдарований П. Тимочко. І він дотримав свого слова у земному житті. Тернопільці шанують пам'ять про свого кра-янину. У Тернополі, на вул. Над ставом, 8, відкрито й освячено меморіальну дошку з написом: "У цьому будинку з 1989 по 2005 рр. жив і творив український письменник Петро Тимочко (1925-2005)". У рідному селі Івачів Долішній шанують його пам'ять у річниці його народження та смерті. Постійно організовують книжкові виставки у Тернополі в бібліотеці-музеї "Літературне Тернопілля", а також у рідному селі під назвою "Наш земляк - Петро Тимочко". Священники проводять панакхиди за упокій душі українця Петра у дні пам'яті. Шанують пам'ять про свого побратима по перу і члени ТОО НСПУ, часописи краю публікують матеріали про його життя та творчість...

Побратим по перу, кандидат філологічних наук П.Сорока видав монографію "Два життя Петра Тимочка" (1999).

У 1995 р. письменник П. Тимочко залишив нам такі слова:

Допоки моці ще маєш трохи, йди клин орати рідний, не стій, - на нім виполіть чортополохи і зерно склисте, добірне сій!

Ми пишаємось, що наш краянин, письменник П. Тимочко також був людиною з прометеївським характером, котрий ніколи не відмовлявся від українства, котрий карався, мучився, але не каляв. Він залишив нам свій український дух у своїх творах, посіявши "зерно склисте, добірне", зерно правди, свободолобів, зерно любові до рідної Батьківщини...

ІВАН БАНДУРА

Фото з архіву Ольги Іванови Тимочко

■ Спорт

Тарас Тарасюк - чемпіон ЄЮОФ

16 лютого змішаного естафетного закінчився XVII зимовий Європейський юнацький олімпійський фестиваль (ЄЮОФ), який відбувався у грузинських містах Тбілісі, Батумі та Бакуріані. У гонці було заявлено 17 команд, та українська збірна, яка могла розраховувати на одну із нагород, на старт, на жаль, не вийшла. Як повідомив тренер біатлоністів Олександр Біланенко, одразу трое наших хлопців захворіли. Щоб зберегти здоров'я юних атлетів, вирішили не брати участь у гонці.

Але нам приємно повідомити, що 12 лютого в оди-ночній змішаній естафеті Європейського юнацького олімпійського фестивалю-2025 український дуєт у складі Вікторії Хвостенко і тернопільського біатлоніста Тараса Тарасюка виборов золоту медаль, здобувши першу перемогу для України на цих змаганнях.

Упродовж всієї дистанції дві збірні боролися за лідерство - України та Чехії. На фінальному етапі 16-річний Тарас Тарасюк закрав п'ять мішеней за допомогою двох додаткових патронів, і в підсумку пере-

могу здобула українська команда. Український мікст випередив на 16,8 секунди "срібних" представників Чехії та на 55,5 секунди - "бронзових" призерів зі Швейцарії. Варто зазначити, що українська команда стала найкращою за якістю стрільби серед усіх учасників - лише три додаткові патрони на 40 мішеней. Загалом за нагороди змагалися 17 естафетних команд.

«Нива» зіграла два поєдинки

Тернопільська "Нива" розпочала підготовку до весняної частини чемпіонату першої ліги, старт якої заплановано на 30 березня, того дня тернопільські футболісти зіграють виїзний поєдинок із "Кременем". Так, 12 лютого "Нива" у першій товариській грі зустрілася із волоцьким "Агробізнесом", який завершив осінній сезон на другому місці в таблиці першої ліги. Завдяки цьому волоцька команда потрапила до групи "Чемпіонів" і матиме можливість поборотися за вихід до Прем'єр-ліги.

Футболісти "Ниви" на новому штучному полі в парку "Сопільче" перемогли гостей з рахунком - 2:0, таким чином, зробивши подарунок не лише вболівальникам, а й інвестору клубу Роману Михайліву, який минулої середи святкував день народження.

У першому таймі була напружена цікава гра, однак біля воріт обох суперників було мало гостроти та ментальності. Доля результату матчу

вирішилася у другому таймі, під час якого тернопільські футболісти двічі вразили ворота суперників.

"Нива" (Тернопіль) - "Агробізнес" (Волоцький) - 2:0 (0:0).

Голи: Бей (61), Дударев (81).

Як розповів головний тренер тернополя Юрій Вірт: "Задоволений грою і результатом. Ми тільки починаємо свою підготовку. І найголовніше - сьогоднішній дебют 16-річного Дмитра Дударєва - це вихованець нашої футбольної Академії. Він вийшов і забив гол, а це - найприємніше, що може бути. Ми постараємося інтегрувати молоді Академії в першу команду. Там є хороші вихованці. З нами працюють (тренуються) вже три футболісти. Задоволені спарингом проти хорошої команди, яка ставить завдання виходу в УПЛ. Та це лише початок. Ще багато тренувань і спарингів, тому, сподіваюся, що ми добре підійдемо до чемпіонату".

Довідково. Уродженець Тернополя,

нападник Дмитро Дударєв (2008 р. н.) - вихованець Футбольної Академії "Тернопіль". Тренер - Ростислав Ціх.

15 лютого тернопільська "Нива" у другій товариській грі в рамках підготовки до чемпіонату першої ліги мінімально поступилася представни-кові другої ліги - стрийській "Скалі 1911". Поєдинок проти "Скали 1911" також відбувся на новому штучному полі в парку "Сопільче". Перший тайм завершився без забитих м'ячів, але в другій половині зустрічі "Нива" пропустила два голи. Наприкінці матчу команда скоротила відставання, однак уникнути поразки не вдалося.

"Нива" (Тернопіль) - "Скала 1911" (Стрий) - 1:2 (0:0).

Голи: Демиденко (90). - Фесенко (51), Руденко (89).

Третій спаринг у "Ниви" заплановано на 25 лютого. Суперником тернополя стане представник другої ліги "Куликів-Білка".

Тим часом, тернопільська "Нива" підписала контракт з центральним захисником Андрієм Демиденком (2003 р. н.), який виступав за першоліговий футбольний клуб "ЮКСА".

Також за деякою інформацією склад тернопільської "Ниви" може поповнитися досвідчений воротар Вадим Дмитроченко, який виступав за ФК "Дніз", крім того, 28-річним голкіпером цікавиться клуб УПЛ "Ігульськ". Також, як ми уже писали, у розташуванні "Ниви" перебувають: Мілан Михальчук, Олег Данченко, Мар'ян Мисик. А колишній півзахисник "Ниви" Ігор Гатала продовжить свою кар'єру у Польщі. Футбольний клуб "В'язівниця" з третьої ліги у соцмережах повідомив про підписання українця.

Як ми уже писали, дві футбольні команди з Тернопільщини - ФК "Самбір-Нива-2", який виступає у другій футбольній лізі України, та "Поділля" з Великоберезовицької територіальної громади - беруть участь у традиційному турнірі пам'яті заслуженого тренера України Ернеста Юста. 14 лютого на груповому етапі турніру ФК "Самбір-Нива-2", який виступає у другій групі, зазнав розгромної поразки від львівського "Руху У-19".

"Рух У-19" (Львів) - ФК "Самбір-Нива-2" (Тернопіль) - 5:1 (1:0).

Голи: Дорош (42, 64, 67), Денисов (62), Ключа (80). - Пежинський (57).

"Самбір - Нива-2" виступав у складі: П. Ріпак (П. Стефанюк, 71), В. Климак, Д. Скочельас, О. Хомишак (О. Строчий, 66), М. Вадовський (І.

Зимову першість з футболу приурочать пам'яті Михайла Ковалю

1 березня стартує Зимова першість Тернопільщини з футболу 2025 року. Про це було вирішено 13 лютого на нараді за участю представників команд-учасників під головуванням керівника Асоціації футболу Тернопільщини Тараса Юрика. Цьогорічна Зимова першість Тернопільщини буде приурочена пам'яті загиблого на війні президента ФК "Поділля" (Васильківці), командира батальйону 63-ї окремої механізованої бригади, аграрія Михайла

Олегівича Ковалю. Зимова першість Тернопільщини 2025 р. проходить у Тернополі на нещодавно відкритому стадіоні із штучним покриттям стандартних розмірів у парку "Сопільче".

Змагання відбуватимуться у два етапи: попередній груповий раунд (по 4-5 команд у групі) та фінальної частини, яка починатиметься з 1/4 фіналу і проходить за олімпійською системою (на "виліт") до фіналу. Згоду на участь у Зимовій першості Тернопільщини дали 14 колективів, які, згідно з же-ребкуванням, розділено на три групи.

У швейцарському Ленцергайде триває чемпіонат світу з біатлоном 2025 року.

Чемпіонат світу традиційно вважається головним стартом біатлонного сезону. Приєднано, що у планетарній першості беруть участь тернопільські біатлоністи Дмитро Підручний і Віталій Мандзин, які є лідерами чоловічої збірної України з біатлону, а також екстернополянка Анастасія Меркушина. У перший день змагань, 12 лютого, змішану естафету виграли представники Франції (1 штрафне коло + 6 додаткових патронів), які на 1 хвилину 13,8 секунди випередили суперників з Чехії (0+9). Збірна України (0+5) у складі Ірини Петренко, Христини Дмитренко, Антона Дудченка та Дмитра Підручного фінішувала на восьмій позиції із відставанням 2 хвилини 49,6 секунди. Загалом на старт вийшли 24 команди.

14 лютого жіночий спринт на 7,5 км із двома вогневиими рубежами вигра-ла французька Жустін Брежа-Буше, яка пододала дистанцію з одним штрафним колом за 22 хвилини 08,7 секунди. Українка Юлія Джима із чистою стрільбою посіла у підсумку 18-те місце (+59,7 секунди). Христина Дмитренко (3 промахи) фінішувала на 30-й позиції.

ФК «Самбір-Нива-2» зазнав поразки на меморіалі Юста

Казмірук, 88), Б. Бідзінський (М. Чабан, 88), М. Пежинський (Р. Змії, 79), М. Михайленко (П. Штиглен, 46), Я. Янчишин (А. Векленко, 46), В. Танчак (М. Вапенський, 62), Ю. Болюк (Д. Довбецький, 46). Вилучення: Скочельас (90, друге попередження).

Нагадаємо, що суперниками ФК "Самбір-Нива-2" у групі 2 є команди "Рух" (Львів, У-19), ФК "Миколаїв" та ФСК "Гірник" (Новояворівськ). 9 лютого у Львові ФК "Самбір-Нива-2" у першому поєдинку здобув перемогу над новояворівським "Гірником". Наразі всі учасники 2-ї групи мають по три очки і зберігають шан-

си на вихід в 1/16 фіналу.

Натомість, як би не завершився останній поєдинок великоберезовицького "Поділля", яке виступає у групі 7, проти команди "Стріла" (Сулімів), команди не вдалося пройти до 1/16 фіналу. Великоберезовицькі футболісти зазнали поразок у попередніх двох матчах від ФК "Жовква" і "Турбо" (Березів, Самбірщина).

Нагадаємо, що у групах 1 та 2 - колективи, що посідають перші три місця, отримають путівки до 1/16 фіналу, а в групах 3-10 - до 1/16 фіналу потраплять команди, що займуть у квартетах лише перші два місця.

Група "А": "Колос" (Бучач), "Агрон" (Великогаївська громада), ЦРСФВ (Теробовля), ФК "Плотича", "Сокіл" (Велика Березовиця);

Група "Б": ФК "Борщів", "Медобори" (Зелене), ФК "Трибухівці", ФК "Нарів", "Поділля" (Васильківці);

Група "В": "Галич" (Збараж), "Поділля" (Велика Березовиця), ФК "Куропатники", ФК "Збараж".

До 1/4 фіналу вийдуть вісім колективів: по три команди з груп "А" і "Б", де гратимуть по 5 колективів, і дві - з групи "В" з чотирма командами.

Змагання проходитимуть у суботу і неділю.

До речі, Зимова першість Тернопільщини з футболу бере свій початок від 1980 року. У 2022 р., після 35-річної перерви, зимові футбольні баталії на Тернопільщині поновилися.

Як виступили тернопільські біатлоністи на чемпіонаті світу

48-й позиції, Ірина Петренко (2) - на 70-й. Олена Городна (4) - на 75-й.

Наступного дня чоловічу спринтерську гонку на 10 км із двома вогневиими рубежами виграє норвежець Йоганнес-Тінгнес Бьо, який з двома колами штрафу подолав дистанцію за 32 хвилини 26,9 секунди. Кращим з українців - 19-м - став тернополянин Віталій Мандзин (1) +2,29,7. Три чверті гонки для тернопільського біатлоніста були фантастичними: на передостанньому колі Мандзин, який стартував 36-м, піднявся до 14-го місця. Однак на фініш сил трішки не вистачило. Дмитро Підручний (3 штрафних кіл) завершив гонку 30-м +2,55, Антон Дудченко (6) - 47-м +5,03,3.

Чемпіонат світу з біатлоном продовжиться 18 лютого, того дня відбудеться жіноча індивідуальна гонка на 15 км, 19 лютого - чоловіча на 20 км. На 20 лютого заплановано одиночну змішану естафету. Класичні естафети стартуватимуть 22 лютого: жіноча 4х6 км, чоловіча 4х7,5 км. 23 лютого світову першість завершать масстарті: жіночий на 12,5 км та чоловічий на 15 км.

[illegible]

У Ватикані відкрилася виставка картин Івана Марчука

■ У залі Палаццо делла Канцеллерія, збудованого в часи пізнього Середньовіччя в самому серці Риму, відкрилася виставка все-світньо відомого художника, що народився на Лановеччині, Івана Марчука.

Ця виставка є винятковою можливістю для італійської аудиторії познайомитися з творчістю митця, у якого уже було понад 200 персональних виставок на п'яти континентах.

До того ж, художник побував на приватній аудієнції з Папою Франциском. А вже після аудієнції завітав до Посольства України при Святому Престолі, де його працівники розпитали про враження від зустрічі з Папою, попили каву з тернопільськими пляцками. А ще - подивилися на одного крикливого "працівника" Посольства - папу-амазона на ім'я Томос, бо маестро дуже любить птахів.

Тут Іван Марчук розповів історію, як він досі через творчість спокутує свою дитячу вину перед ворогами, оскільки в дитинстві часом видався на тополі, де гніздилися птахи, та скидав гнізда з яйцями, бо був "страшним шибеником". І тільки малювання, навчання живопису в Львівському художньому училищі його змінили.

Особлива історія була про тата - талановитого майстра, який виплітав із лози вироби, а ще мав блискучі математичні здібності, хоч і закінчив "лише три класи"...

Про Папу Франциска сказав так: "Папа - дуже теплий, людський і такий м'який, як пух".

На завершення геніальний митець зазначив: "Ще писатиму..."

Наш земляк Іван Марчук - жива

легенда українського живопису, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка. Він увійшов до "100 геніїв сучасності" за версією британської газети The Daily Telegraph.

Народився Іван Марчук у 1936 році у селі Москалівка на Лановеччині, з часом вийшов за межі не лише рідного села, ставши відомим у світі, а й за рамки більшості художніх стилів і канонів.

Він навчався на відділі декоративного розпису у Львівському училищі прикладного мистецтва імені Івана Труша, згодом - на відділі кераміки Львівського інституту прикладного мистецтва. Після навчання, у другій половині 1960-х, переїхав зі Львова до Києва.

Іван Марчук - один із найяскравіших представників когорти українських художників, які за радянських часів мали сміливість заперечувати канони соцреалізму, нав'язані митцям владою. Він був під постійним наглядом КДБ, а його творчість була під негласною заборорою понад 17 років. Був вимушений тимчасово емігрувати за кордон. Вийхав з Радянського Союзу наприкінці 1980-х. З того часу митець встиг пожити у Австралії, Канаді й США, звідки повернувся до України у 2011 році.

Він створив тисячі творів мистецтва та винайшов власну техніку - пльонтанізм.

У доробку Івана Марчука - понад чотири тисячі робіт. Вони експонувалися у США, Литві, Німеччині, Польщі, Бельгії, Угорщині, Чехії, Словаччині, Туреччині, Люксембурзі, Таїланді, Тунісі та інших країнах світу.

Побачити виставку Івана Марчука в Римі в Папському Palazzo Cancelleria можна до 24 лютого. Вхід вільний.

Христина КРИСОВА

«Записи на кіноплівці» Наталі Лазуки

■ "Книгою-танцем" називає свою чергову поетичну збірку відома та Тернопільська журналістка, письменниця та поетеса Наталя Лазука. Вона каже, що це нововидання про любов до найрідніших, а ще книга, то пам'ять про дитинство, юність, про магію кіно, яке у неї асоціюється з сільською кінобудовою, де кіномеханіком працювала її мама, атмосфера від перегляду фільмів у 1980-х, коли, як зазначає Наталя, селяни плакали під пісні та танці індійський акторів...

Кіноплівка супроводжує її від народження

І от недавно, коли у засвіти відійшла її мама, Наталя збагнула, що кіно супроводжувало її від народження і не тільки. Адже, ще будучи вагітною нею, мама "крутила" кіно у сільському клубі Ромашівки, що на Чортківщині.

"Мама Ольга була кіномеханіком, а тато Петро бригадиром тракторної бригади, - розповідає Наталя Лазука. - Згодом у тій хаті, де я народилася, розмістили сільську раду, бо ми переїхали до сусіднього села Ридодуби, де нині родинна хата вже й без мамі і тата".

Про тата Наталя пише спогад: "Ми мандрували сільськими дорогами - їхали до родичів на пазник."

Пілюка лишалася позаду тих днів. Старий автобус гудів балачками. Я не мала за що триматися. А тато показував, як стати так, щоб під час руху втримати рівновагу без поручнів...

Загалом її дитинство минуло серед кіноплівок. І її, і молодшу сестру Любу мама часто брала з собою на роботу. Вона пригадує, що плівки були старими, сотні разів перемотаними у сільських клубах і будинках культури, тому частіше рвалися. Розірвані плівки з'єднували ацетоном, щоб кадри збіглися.

Вона пам'ятає свист у залі, світло і мамині руки, що майстерно усе повертали, як мовиться, на круги свої, і перегляд продовжували.

"Біля кінобудки росли густі каштан. У той період кінобудка у сільському клубі здавалася мені, дитині, магічним місцем, доступним лише для обраних. - каже Наталя Лазука. - А мама

головною людиною, від якої залежав вечір багатьох людей, що переглядали кіно".

Наталя пам'ятає, як мама перед показами оформлювала афіші з назвами кіно, мішечки з монетами, зібраними від кіноперегляду, як інколи, дитиною, засинала у залі...

І Люба, і Наталя стали поетесами та журналістками. А Наталя - ще й ведучою на телебаченні та телевізійним журналістом. Досі вона працює у різних засобах масової інформації, і не лише пише, а й фотографує, знімає відео. Кіноплівки уже відійшли у минуле, але вона каже, що саме вони у її серці живуть й досі. Тому дуже любить старі фільми...

У збірці "Записи на кіноплівці" пише: "Нині без тебе. Тебе немає за цим проектором, нічого уже не змінити - усе вже на повний хід. Все одно триває моє кіно..."

А ще недавно з донечкою Даринкою вона їздила до Львова, де її мама навчалася у республіканській кіношколі для кіномеханіків, ходила тими ж вуличками, немов переглядала її та своє життя, як кіно. До речі, Даринчин тато Руслан Доротак тривалий час працював дизайнером у редакції газети "Свобода" і уже два роки перебуває на фронті у

війсках Національної гвардії.

На двох з донькою багато захоплень

"Завжди були аншлаги на індійських фільмах. Мене тоді вражали танці, співи і яскраві костюми індійських красунь, - каже Наталя Лазука. - Може і тому я також вирішила танцювати."

Спершу були арабські танці і трайбл".

А кілька років тому Наталя захопилася соціальними танцями, такими, як зук, бачата, кізомба, сальса, іншими, які увібрали кращі надбання танцювального мистецтва з різних країн світу.

А ще Наталя Лазука любить вишивати, моделювати одяг, вона художниця-самоучка, поетка, що пише: "В домі пахнуть смачні супи. Вересневі приправи перемішують серцем. Так, як хочу, на свій безтурботний лад. Доспаю зірок у малюнки, тканини і страви. Я люблю простоту, щирий безлад і лад".

Збірка "Записи на кіноплівці" стала відображенням її минулого і сьогодення, багатого духовного світу жінки, яка виховує і свою 10-річну Даринку, як творчу особистість.

Дівчинка добре вчиться в школі,

любить вивчати іноземні мови, гарно малює, грає в шахи, цікавиться карате і модою, захопилася грою на сопілці. Мама і дочка часто відвідують різні творчі заходи та імпрези, багато подорожують. Захоплюються поезією, живописом, музикою, дизайнерськими новинками.

Крутиться колесо життєвої кіноплівки...

"Коли приїжджаю з Тернополя до Чорткова, наче поринаю в архів, - розповідає Наталя Лазука. - Тут до запаморочення пахнуть троянди і липи. А годинник на вежі, ніби їде у зворотному напрямку."

Он з-за Старої ратуші на площі Ринок з гальбою пива визирає прадід Матеуш. Прийшов до міста відпочити. Він тільки повернувся з війни. Дивом вижив у Першу світову. Три дні пролежав під лавиною снігу в горах. Захворів удомо і помер у 35 років.

А он бруківкою майнула бричка - це прапрадід Томаш Гідзінський приїхав по газети. Він цікавився політикою, історією і подіями у світі. Якось улітку перед грозою так зачитався, не міг відірватися від газети, що у полі замкнули стіжки. Помер у 1926 році.

А ось прабабуся Марія приїхала по обновки, які вигідно підкреслять розкішну фігуру. Одягалася так, що на неї звертали увагу усі. (Ну чисто, як вродлива Наталя Лазука - авт.).

Не боялася змін. Жила у Польщі. На старість повернулася до України. Прожила довго. Коли перед її смертю на початку дев'яностих родичі запитали, чи нажилася, відповіла: "Наче в одні двері зайшла, а в інші - вийшла".

Наталя дуже любить свою родину, рід. Тому й пише у поетичній збірці: "Жінки мого роду, які стоять за моєю спиною й усміхаються. Навіть коли стають сивими, залишаються сміливими. Красивими. Стиглими сливами..."

А ось рідна хата Наталі Лазуки у Ридодубах на Чортківщині. І такі проникливі слова:

"Скажи мені мамо, чи в тому іншому світі ти теж насіваєш квіти?..."

...Над хатою в нас пролітають ракети і дні - крізь літо.

Все інше. Як звикле. Крізь голоси й сирени до нас залітають дельки..."

Галина ВАНДЗЕЛЯ

Флорболісти з Тернополя гідно представили Україну в Італії

■ Днями відбулися Міжнародні змагання з флорболу у м. Латі-зана. Детальніше розповіді про них я попросила майстра спорту, гравця національної збірної, тренера молодіжної збірної "U19" Станіслава Валерійовича Щербаківа.

Станіслав працює тренером у флорбольному клубі "Альянс", що діє у Тернополі з 2019 року. Він родом з Донецька, приїхав у наш обласний центр, коли почалася війна у 2014 році.

Розповів, що з 6 років грає у флорбола, а це уже понад 20 років. Тепер передає свій досвід іншим.

За словами Станіслава Валерійовича, флорбол - це швидкий, динамічний спорт, безпечний для здоров'я, виховує командний дух, дисципліну, лідерські якості.

Флорбол зародився у 1960-х роках у Швеції. 25 років цей вид спорту динамічно розвивається в Україні. Його облюбували діти від 6 років, юнаки та дівчата і навіть літні люди. Станіслав Щербаків тренує дві групи, а це 30 дітей. П'ятеро тернопольян у складі збірної команди України U19 взяли участь у кваліфікаційному раунді

до чемпіонату світу з флорболу.

З 29 січня по 2 лютого у місті Латізана (Італія) тривав кваліфікаційний (відбірковий) турнір до чемпіонату світу з флорболу серед юнаків U19. У груповому етапі збірна команда України U19 змагалася з п'ятьма країнами. У першому матчі поступилися команді Нідерландів, а у наступному - з рахунком 11:3 обіграли команду Великої Британії.

Загалом у п'яти матчах українці здобули три перемоги. За підсумками відбору посіли третє місце у групі, але, на жаль, не пройшли до фінальної частини чемпіонату світу.

Приємно повідомити, що у складі команди виступали тернопольняни від клубу "Альянс" - Арсен Івахів, Максим Гулько, майстер спорту Андрій Костів; від клубу "Вікторія" - Ілля Стадник; від клубу "Лемберг" (Львів) - Максим Шев'як.

Як написала у Фейсбуці відома на Тернопільській літературці та громадській діячка Ганна Костів-Гуска, бабуся майстра спорту Андрія Костіва, що гідно представляв Україну в Італії, весь тиждень щоденно на спортивній арені Європи, в далекій Італії майорів наш український стяг, і мелодія українського Гімну зігривала серця, додавала сили, віри, наснаги нашим юним спортсменам-флорболістам, членам молодіжної збірної команди України u19. Серед них - п'ятеро тернопольян і тренер Станіслав Щербаків. Українська молодіжна збірна команда u19 - сильна, потужна, впевнена у своїх силах. Це вони показали на міжнародних змаганнях в Європі. Їхні суперники теж гідні похвали: команди ровесників із Нідерландів, Австрії, Італії, Великої Британії, Словенії.

Навіть у найкритичніших ситуаціях, коли здавалося, що немає виходу, українські гравці виявили своє вміння, силу духу і волі, віру в перемогу! Своєю грою вони показали, що Україна непереможна. Велика подяка тренерам, на-

ставникам, які зуміли передати свої знання, досвід, навички кожному гравцеві, допомогли їм повірити в себе, у свої сили.

Вітаємо спортсменів з гідним виступом на міжнародній арені та бажаємо нових перемог у майбутньому.

Христина КРИСОВА

Про ферму печериць розповіли у Forbes

■ Український Forbes розповів про успіх Fungi Farm - найбільшої ферми печериць у нашій області, виробничі потужності якої розташовані у селах Хатки та Пронятин.

Нещодавно компанія стала переможцем "Курсу на Незалежність". Це освітньо-грантовий проєкт для підтримки українських підприємців. Його реалізують завдяки фінансовій підтримці Федерального міністерства співпраці та розвитку Німеччини, німецького банку розвитку DEG у партнерстві з агропромхолдингом "Астарта-Київ" і благодійним фондом "Повір у себе". Інвестиції в проєкт становили 4 млн євро.

"Компанія отримала від проєкту грантове обладнання - паровий

котел, який допомагає нам робити якісну продукцію, дезінфікувати камери, полегшує людям роботу. Завдяки гранту ми також взяли на роботу ще п'ятеро людей. Надавали перевагу ВПО, людям з інвалідністю та соціально незахищеним категоріям. Наразі у нас працює пів сотні людей", - зазначив фінансовий директор Fungi Farm Євген Саловський.

Також він розповів, як війна вплинула на розвиток бізнесу: "Перед початком повномасштабного вторгнення компанія планувала виходити на експорт, але це не вдалося, тож у Fungi Farm зосередилися на внутрішньому ринку. Війна нас загальмувала в експорті, але прискорила в розвитку на всю країну".

Христина КРИСОВА

Написано серцем

Тільки усмішка

Це тільки усмішка весни,
Яку так дозволив лютий.
Барвінок ще під снігом снить;
Накрап відважно твердить:
"Бути".

І світ вимолоє любові...
В усьому звична простота,
Лиш небо мріє проліскою.

Володимир КРАВЧУК

* * *

Цей день мине, настане інший,
За лютим березень майне,
І стануть довгі дні, тепліші,
І ви забудете мене.
А нині гляньте, мимоволі,
Всміхніться кінчиками вуст,
Я в світі тім, немов на волі
Від перевтілень і спокус.
Я на землі, під небом Божим,
Серед життя, яке шумить,
Неначе тиха перехожа,
Що зупинилася на мить.
Серед природи так блаженно,
Забулась в мріях і думках.
І лід розтанув біля мене,
І заспівав у небі птах...
Раїса ОБШАРСЬКА

